

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

MEKEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-szorosos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár hora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, április 2.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Konverzióknak sikere.
A függetlenségi és a delegáció.
Az önálló vámterületért.
Aradi szocialisták a mezővárosi kongresszuson.
Fiumében kitört a asztrák.
Gyilkosság a kurtieni pusztán.
A török főkonzul eltűnt.
A néi toalet reformja.
Kangasztásra ítélt honvéd zászlóaljparancsnok.
Két gyilkossági merénylet.
Az orfeumot beállították.
Miképpé hazár.
Tárca: Egy híres öntözködés. Irta: Vay Sándor gróf.
Regény-Csarnok: A fehér hattyú. Irta: Csatulle Mendés.

Konverzióknak sikere.

Budapest, április 1.

Alig néhány hete, hogy felmerült a konverzió terve s már a pénzügyi bizottság is letárgyalta a pénzügyminiszter által a képviselőházhoz benyújtott törvényjavaslatot. Az iránt teljesen tisztában lehetünk, hogy a konverzió-művelet államhittelünk szoliditását fényesen igazolni fogja, valamint befogja igazolni azt is, hogy néhány lap támadása alantjáró, s mivelsem indokolható. A törvényjavaslatból különösen két fontos momentum domborik ki. Az egyik az, hogy az egységes tipust sikerült

dominálóvá tenni államadósságunkban s ezzel kapcsolatban valuta-rendezésünk mielőbbi bekövetkezését dokumentálhattuk kézzelfoghatóan; a másik pedig azon, nem kicsinyelhető eredmény, hogy évi költségvetésünket ezentul hat és fél millió koronával csökkenthetjük. Ez tehát a konverzióknak nagy anyagi előnyét jelenti s különös, hogy mégis ez irányban érték támadások a javaslatot.

Ezen támadásokkal, anélkül, hogy azok jelentőségét tulbecsülnők, nemcsak az adózó polgárok, hanem a tőketulajdonosokra való tekintettel is, kötelességünk foglalkozni.

Azt állítják, hogy a konverzió elhamarkodott cselekedet, részint mert koronajáradéknak nem áll legalább pari árfolyamon, a mi magasabb átvételi árfolyamra nyujthatott volna kilátást, részint mert a pénzbőség nem oly régóta tart, a mely állandóságára engedne következtetni, ez pedig, ha a pénzügyi helyzet hirtelen kedvezőtlenre fordulna, könnyen végzetesé válhatnék az egész műveletre, s így hazánk hitelügyére nézve is. Ezen kifogás ellenében elég arra utalni, hogy ez *ülbszerint*, a londoni, párisi és berlini pénzpiacokon a magánkamatláb mindössze két százalék, itthon az osztrák-magyar bank, dacára a három és fél százalékos bankrátának, két és fél százalékon venne szívesen váltókat, de nem kap, mert bank-

jaink két egy-negyed, két egynolcad percentért is vesznek váltót.

Ez tehát a számokkal illusztrált pénzbőség, melynél a tőkebirtokos már nagyon is meg tud becsülni két százaléknyi kamat-többletet, mint a mennyivel többet koronajáradéknak kilátásba helyez. Ezt eléggé igazolja a Németországban legutóbb aláírásra bocsátott porosz kölcsön, melyet ötvenszeresen tuljegyeztek.

Arra a tapasztalat tanít, hogy ha a kamatláb — efemer szükségletek pl. most a negyedévi zárlatok kielégítése miatt — emelkednék is, ez a természetes emelkedés egyáltalán nem olyan mértékű, mely a közel jövőben a kamat-viszonyokat számbavehetően befolyásolná. Ez tehát nem lehet döntő érv az időpont helytelenségének bizonyítására. Ellenben az időpont helyes megválasztását támogatja az a körülmény, hogy mostanában más emizsió nincs folyamatban, s másrészt ugy Németország, mint Ausztria, utóbbi a tervezett vasutállamosítások kapcsán, szintén tervezik államkölcsöneik konverzióját. Ha tehát mi addig várunk, a mig koronajáradéknak esetleg pari árfolyamra emelkedik, — ámbár a konverzióknál nem ez a döntő tényező, hanem az, hogy a forgalomban lévő cimletek vannak-e parin felül, — s ez az eset nálunk fennáll, — könnyen kitesszük magunkat azon veszélynek, hogy a tőkeerősebb nemzetek

TÁRCA

Egy híres öntözködés.

Irta: Vay Sándor gróf.

Hajdanában nagy decendócióval tartattak a sátoros ünnepek. A patronus egész háza népevel elment a templomba, hadd lássa a példát a jobbágy. Elment, még ha sufklarista volt is. Így tett például a kapivári templom patronusa, Kapy János is. De kikötötte, hogy bonjour-ban is beülhet az uri székbe, amit meglehetősen sűrű rács választott el a templom hajójától. Persze nem ellenkezett a hatalmas urral a pap s a rossz nyelvek még azt is ráfogták, hogy a longát is magával vitte. Ha pedig már éhes volt, a kántor megkésett az énekkel, felszólt a chorusra.

— Pre cso nye szpivace?

Erre a figyelmeztetésre aztán csakhamar bevégezte a pap a misét, a hívek pedig mehettek haza ebédelni.

Egy másik Kapy István, Sárosmegyének a harmincas éveken híres alispánja nem tudott vendég nélkül lenni. Törvényszünet idején, ha otthon volt kapivári kastélyában, mindig kiállította a kapuba két kedvenc patvaristáját. Vachot Sándort meg Sárosy Gyulát. Ezeknek kötelességévé tette, hogy az Eperjestről jövő, vagy menő urifogatókat megállítsák és a benne ülőket szette-vette vigyék az alispán urhoz, a ki nem tudott jóízűen enni, ha csak 15—20-an nem ültek az asztalánál.

Ilyenformán álldogált az Urnak 1842-iki esztendejében is a két daliás legény és nézett a messze Lengyelország felé kigyózó hófehér poros utra.

Husvét következett éppen. A viceispán ur rájuk parancsolt, hogy a föld alól is kerítsenek vendéget. Sok hiábavaló álldogálás után végre föltűnt egy szegényebb, afféle ekhos kocsi. Hosszukaftános, füle mellett pájeszt viselő zsidólegény hajította a két sovány gebét, a kocsi-ban ülő ember pedig egy óriási vörös paruplit sörongatott a markában.

— Állj! — kiáltotta el magát Sárosy Gyula, mikor már közel ért az alkalmatosság; Vachot Sándor pedig megfogta a gebék kenderkötőfékét.

Az idegen magasra emelte parapliját. Szentül meg volt győződve, ezek afféle uri betyárok, akiknek historiája a félvilágot bejárta akkortáiban. Vachot és Sárosy azonban nem ijedtek meg a hadonászó embertől. Derékon kapták és kiemelték a bőrfödél alól. Vítették aztán nagy diadallal a principális elé, aki viola borlonén épen Schuberttől játszott valami érzelmes darabot.

— Itt a vendég — jelentette örömmel Sárosy, mire az alispán ur, leemelve fejéről a kis himzett házisipkáját, kezét nyujtotta az idegennek.

— Istenhozta, Willkommen, Dobri gyen. Üdvözölte háromféle nyelven is, amint ez Sárosban divatozott.

A jövővény azt hitte, álmodik. De még jobban elgondolkozott, mikor az alispán ur bo-

csánatot kért a violentiáért és megmagyarázta, hogy ebben az országban az a szokás, kit hol ér a harangszó, ott ebédel. Bámulva hallgatta az utas, aztán elmondta, hogy ő külföldi geológus, aki Hanusfalván a hegyekben aranyércet, Kapiváron pedig szenet akar kutatni.

— Arra ráér ünnepe után is. A husvétot itt tölti, mint szívesen látot vendégem. Jegyzé meg az alispán és semmi mentegődzést nem fogadott el.

A következő napokon aztán volt mit csodálni a német geológusnak. Talán még úkapja sem látott annyi eledelt, mint a mennyit itt készítettek. Kemencszámra sült a kalács, harminc bárányt, öt-hat borjut levágtak és ruhaszárító kosarakban állt a börszönnnyel szép pirosra, sárgára megfestett tojás.

Mindennap tizenkét tál étel jött az asztalra, olyan valódi kínai porcellánon, ami falukat ért meg. A német tudós egyre sóhajtozott, hogy vétek róluk enni, muzeumba való példányok ezek, esküdözvén, hogy az Ambraser Sammburgban nincs küönb. Mikor már közel ledett a föltámadás ünnepe, egyik vacsoránál megkérdte Kapy János a plébánost:

— Hát hogy is leszünk az idén az öntözködéssel?

Hübnere volt ennek a kérdésnek. A fe'sővidéken rendesen hideg még a husvét. Evről-évre tömérdek lány betegedett meg, sőt halt is bele az öntözködésbe. Ezért is a patronus meghagyta a plébánosnak, hogy az ünnepet megelőző két héttel prédikáljon az ellen a barbár szokás ellen.

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amig előfizetése tart.

előznek meg. pénzügyi műveleteikkel, s így a részünkre ez időszert biztosítható tőkéket eleve lekötik.

Erős támadásokat olvashattunk az *átvételi árfolyam* ellen is és ezzel kapcsolatban arról regélt egyik-másik sikerült pénzügyi cikk, hogy a pénzesoport nyeresége 50 millió koronát fog kitenni. Biztosat ugyan senki sem tud az átvételi és kibocsátási árfolyamról, de a pénzügyi bizottság jelentéséből az tűnik ki, hogy a megállapodások értelmében, az átvételi árfolyamon felül csakis egy százalék nyereség illeti meg kizárólag a pénzesoportot, míg az ezen felül elért nyereség fele a kincstárt illeti. Egy milliárd után ily módon előálló nyereség, a költségek hozzávetőleges levonásával — kilenc intézet lévén — egy-egy intézetre alig tesz ki 800.000 koronát. Már pedig, ha számot vetünk azzal, hogy az átvevő pénzesoport átvételi kötelezettsége még kedvezőtlen értékesítési viszonyok mellett is fennáll s a művelet egész tartama alatt elsőrendű érdeke a kurzusok szilárdságának fenntartása: látjuk, hogy még nyereségét is kénytelen árfolyam-tartalékára írni.

A többi kifogással már gyorsabban végezhetünk. Nevezetesen több oldalról hangoztatták, hogy miért nem az aranyjárdék típusát vették igénybe a konverziónál, holott aranyban kamatozó kötvényeinket körülbelül 20%-kal magasabb árfolyammal jegyzik a tőzsdék, mint koronajárdékunkat. Vajjon mi történnék, ha koronajárdék helyett most aranyjárdékot bocsátunk ki? Hát az történnék, hogy mindazok, a kiknek koronajárdékuk van, azt a nyakunkra dobnák, hogy aranyjárdék birtokába jussanak. Eltekintve a valuta rendezésre való hivatkozástól, ilyen eljárással egész konzerviónk sikerét kockára tennék.

A vádolásra alkalmas anyagot vélnek felfedezni abban is, hogy akkor, midőn ugyanaz a pénzesoport a mi járadékkötvényeinket 95 és egy nyolcad százalékkal veszi át, ugyanakkor a Karl-Ludwig vasút konvertálására kerülő kötvényeit 98%-ra becsüli. Azt tudjuk nagyon jól, hogy ál-

lamadosságaink igen tekintélyes része, — tehát a most konverzióra kerülő papírjaink közül is igen nagy tömeg — Ausztriában van elhelyezve. Eltekintve attól, hogy az osztrák négy százalékos járadékot körülbelül egy és fél százalékkal magasabban jegyzik, az átvevő pénzesoport számot vett azzal, hogy a magyar értékeknek Ausztriában történendő kicserélése hajótörést szenvedett az esetre, ha az osztrák tőkepénzesek *egyenlő feltételek* mellett választhatnak osztrák, vagy magyar érték között. A pénzesoport tehát, az egy és fél percentnyi árfolyam különbözet betudásával, mindössze egy százalékkal magasabb átvételi árat kínált az osztrák értékekért, hogy ezáltal a konverzióra kerülő magyar értékek zavartalan beváltását biztosíthassa, s így a tömegesebb felmondásokat megakadályozza.

Mindezt egybevetve, kétségtelen bizonyossággal áll az ország közvéleménye előtt, hogy a konzervióval a kormány nemcsak célozta, hanem teljes körültekintéssel meg is valósította azt a szándékát, hogy legalább a kamat fizetés könnyítésével csökkentse az adózó polgárság terheit.

Katona Béla.

Magyar miniszterek Bécsben. Bécsből táviratozzák lapunknak: Széll Kálmán miniszterelnök és Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter ma délelőtt Budapestről Bécsbe érkeztek s délután Lukács László pénzügyminiszterrel együtt résztvettek a Goluchovskí elnöke alatt tartott konferencián, melynek tárgya a közös ügyekre vonatkozó jövő évi költségvetési előirányzat megállapítása volt, amit a jövő hónapban Budapestre egybehívandó delegációk elé terjesztenek. Széll Kálmán Körber osztrák miniszterelnökkel a két államot érdeklő gazdasági kérdésekről is fog tárgyalni. Ugyancsak Bécsből táviratozzák, hogy a vámtarifa-javaslat második olvasása alkalmával az osztrák és magyar referensek közt véleménykülönbségek támadtak, amelyek egyes fontos árucikkek vámjára vonatkoznak. A differenciákat eddig nem sikerült elosztani s most újból megkísérlik az egyezkedést.

A konverzió tárgyalása. A képviselőház — mint tudósítónk táviratban jelenti — csütörtökön tartja a husvéti szünet utáni első ülését s folytatja a kereskedelmi tárca költségvetését. Mindjárt az első ülésen napirendre fogják tűzni a konverzióról szóló törvényjavaslat tárgyalását, melynek idejére a költségvetési vitát megszakítják.

A függetlenségiek és a delegáció.

(Pletyka és valóság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 1.

Már hetek óta sugdosnak politikai körökben s a legutóbbi napokban a képviselőház folyosóján is arról, hogy a függetlenségi pártban *válság* van, amely megbontással fenyegeti a nyolcavanöt főre rugó Kossuth pártot.

A hír úgy szólt, hogy újból felmerült a pártban a delegációba való bemenetel kérdése, amely már egy ízben ketté szakította a pártot akkor, a midőn 105 tagból állott. Abban az időben Ugron Gábor állott a kérdés élén és vele ment akkor tizenhat képviselő a delegáció kérdése miatt. De a disszidensek közül is visszatértek néhányan, köztük néhai György Elek is, a Kossuth-pártba.

Most a párt ifju tagjai vetették fel a kérdést. Úgy okoskodtak ugyanis, hogy hasztalan lármáznak, agitálnak ők a Házban, vagy azonkívül a közönségi kiadások és különösen a hadügyi költségek folytonos gyarapodása ellen, a hadügyminiszterium a delegációba egyre nagyobb és nagyobb követelésekkel áll elő és azokat mindig megszavazzák, a függetlenségi pártnak pedig ezt tétlenül kell néznie és tűrnie.

Be kell tehát menni a delegációba — mondják ezek — és jóvá kell tenni azt a hibát, hogy az elődök kivonták magukat belőle a parlamenti ellenőrzés rovására.

Azt is beszélték már, hogy a függetlenségi pártnak körülbelül harminc tagja gondolkozik ekként. A mozgalom élén pedig Barta Odön és Visontai Soma állanak.

Fővárosi tudósítónk alapos értesülést ohajtván szerezni az ügy állásáról, egyenesen Barta Odön képviselőt kereste fel, aki az ügyről szó szerint ekként nyilatkozott.

— Az egé-z hír kacsá. Félhivatalos nyel-

Mert ott nem hoimi rózsavizes üvegeséből öntöttek néhány csöppet a lányokra, mint a városokban szokás, hanem kötélre kötve leeresztették őket a kutba, vagy jobb esetben végig fektették a vályukban s ott öt-hat vödör vizet is lódtattak a visongató fehérségre.

A plébános szitta a fogát, de sehogysem akart szint vallani. Végre a háziur nógatására, sóhajtozva vallotta be:

— Hát bizony sógor, nem ért az én beszédem semmit. Sőt már aranyért sem lehet hajadont látni a templomban.

Ez valóban úgy is volt. Miután a pap husvét előtt tizennégy nappal az öntözködés ellen prédikált, rá következő napon egyetlenegy leányzó sem jött el a templomba. Ellenben délután odaállított a parokiára a bíró, elmondva, hogy a kapivári lányok küldöttségileg keresték föl, bejelentve, hogy nem mennek addig a templomba, míg a tisztelendő ur vissza nem prédikálja az öntözés ellen való tilalmat.

Az alispán most már a pappal együtt kutatja az okot és kikérdezték a falu leányait rendre, de kevés eredménnyel. Morzsolgatták a fehér, házi szöttek rokolya szélét és szemérmes pirulással mondogatták:

— Tak lesz...

Kapy István nagyot gondolt. A mi nem sikerül az öreg uraknak, azt talán nyelvébe üti egy fürge, nyaika legény. Behívatta Sárossy Gyulát.

— Audiát, tudja ki, mért nem mennek a kapivári leányok templomba. Ha kitudja, egy hétre csehélhetnek Eperjesen a kontómra Va-

chottal. A patvaristának se kellett több. Sárossy szörnyen tudott az asszonyok nyelvén. Kinek verset írt az emlékkönyvébe, kinek mintát rajzolt a stikkeléshez. Gitár mellett, notánál senki sem tudta szebben énekelni a Gyöngyöm Minikamat és rajongott érte a fehérség Eperjestől Bártfáig minden faluban.

A melyik ablakban legtöbb volt a muskátli, a hol a kis kertben rügyezett a kékvirágu lilom, arra felé tért Sárossy Gyula. Anka lakott a kis bogárbátu viskóban, akit a gálans patvarista urak a falu virágjának kereszteltek el. Valamikor juhász volt az atyja az uradalomban, ő maga kézilány az urasági konyhán. Innen eredt az ösmere ség. Hogy és miképpen mondta el a legszebb új notákat Sárossy Gyula, milyen furfanggal tudta ki a sort, azt nem jegyezték fel a familiáris krónikák. Elég az hozzá, hogy nagyszombaton reggel, a früstöknél, referált már az ördögös patvarista.

Nem mennek a lányok a templomba, mert a raszlavical javasasszony azt jövendölte, hogy akit husvét hétfőjén meg nem fürösztönek a legények, az nem megy férjhez abban az esztendőben. Szija hát vissza szavait ennek okáért a plébános ur, mert úgy mondják ők, sokkal kevésbé árt nekik egy kis jeges viz, mint a pártában maradás.

Kapy István szörnyen rázta a fejét, de hát mit volt tenni. Mint buzgó pátrónus azt csak nem nézhette el, hogy husvét ünnepén egyetlen egy leányzó se legyen a kegyuri templomban. Meg is üzenette nyomban a papnak, istenneki, hát csak prédikálja vissza a tilalmat.

Meg is történt ez husvét vasárnapján, és délután a léánián már csak úgy fehérlettek a padsorok a sok gyors rokozás, pirosképű leányzóktól. Hétfőn pedig, more patrio, fürösztöttek a legények, úgy, hogy a német geologus külön tudományos cikkelyt írva magyarországi utazásáról, úgy írta azt le, hogy a sárosmegyei magyarok, az ókeresztény tanok szerint — mint szent János tette Krisztussal — a vízbe állítják husvétkor a lányokat és úgy öntözik öblös, láncon függő edényekkel.

Ebben a cikkelyben azt is megírta, hogy: a magyar urak kanállal eszik a föleresztett zsirt és olyan vendégszeretők, hogy hajdukkal fogatják meg az idegen embert, akik vasraverse viszik a vendéget a várur elébe. Ezek a hajdukok latinul is beszélnek, a viceispán diktál nekik, míg vannak olyan hajdukok is, akik zsinóros dolmányt viselnek és az asztal körül szolgálnak.

A kissé romantikus, németes Lügewacker-séget meg is küldte Kapy Istvánnak a tudós, akit úgy földicsért, hogy világléletében sem mutatta meg soha senkinek a zöld boritékos Wissenschaftliche Zeitschriftet.

Hát bizony annak a hajdani híres magyar vendégszeretnek, vendégfogadásnak régen vége szakadt már. Szegények lettünk nagyon, azonképpen megsavanyodott a kedélyünk is. Szürke minden ünnepnapunk s még a legközelebbi atyafiak se hívogatják egymást vendégségbe. Se gazda, se szivesség...

ven szólva *alaptalan koholmány*. Ami az én szereplésemet illeti, épen ellenkezőképen áll a dolog, mert a legbatározottabban tiltakozom a delegációba való bemenetel gondolata ellen is. Biztosítom arról, hogy az egész ügy nem egyéb, mint egy-két ember hiu képzelődése.

A párt komoly politikai tagjai még csak fel sem vetették a kérdést s akik netalán gondolkoznak felőle, azok nem beszélnek róla.

Még csak azt sem engedik meg, hogy a kérdést *párttervezésen felvessék*, még kevésbé, hogy *napirendre kitűzessék*.

Egyáltalán merem mondani, hogy a párt vezetősége és régi tagjai úgy tekintenek a kérdés újabb megbolygatására, mintha a pártban egyenlenséget akarnának szítani, vagy épen hogy annak egységét megbontani akarnák. Nos ez ellen a legerélyesebben tiltakoznánk és aki mégis felvetné a kérdést, az a pártból *kilépettnék tekintetnek*.

De nem is volna semmi gyakorlati haszna annak — folytatta Barta — ha a párt bemenne a delegációba. Hiszen mindenki tapasztalhatta, hogy a delegációban soha semmiféle ellenzék sem ért el semmit. A többség mindig leszavazta az ellenzékét és a hadügyi kormány mindig megkapta követeléseit.

Kétszeresen vesztene tehát a párt tekintélyéből. Először, mert feladná régebbi programját, másodsor, mert a delegációban se érne el semmit, holott az ellenőrzést a képviselőházban is gyakorolhatja.

Aradi szocialisták

a mezőturi kongresszuson.

(Horváth Pálné újabb szereplése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Az idei húsvét nem volt verőfényes ünnepe az országnak. Fönn az égen jeges felhők kergetőztek, hogy elriasszák azokat, akik az ünnepi szabadsággal szabad ég alatt akartak élni; lenn a földön pedig komor arcú munkások terítgették a nyilvánosság elé inséges helyzetük megdöbbentő rongyait. Egyszerre két helyen is országos összejövetelt tartottak a szocialisták húsvét szent vasárnapján. Budapesten az ipar robotosai, Mezőtúron a föld verejtékes rabszolgái. Mindkét alkalom egy-egy szomorú paradoxonnak a szülőanyja: iparunk még alig van, de a munkáskérdés már is lángalobbanóban van, és földben gazdag, dusan termő ország vagyunk, de a föld mivelői mégis éheznek emlí körűl.

A magyarországi nemzetközi szociáldemokrata párt budapesti nagygyűlése sablonszerű volt; legfeljebb azzal tért el a megszokott programtól, hogy az általános szavazati jog mellett az *önálló vámterületről* is tárgyaltak. Ezen a kongresszuson *Arad, Új-Arad, Zimándköz, Zimánd-Ujfalu és Megyes-Egyháza* is képviselve volt.

Már az újjászervezett szociáldemokraták országos nagygyűlése sokkal zajosabban folyt le. A Mezőtúron összegyűlt százhatvannégy megbízott mintegy száz községet képviselt. Az ország minden részéből érkezett vezetőemberek nagyobbára maguk is földmivelők. A nagy alföldi parasztváros, Mezőtúr, mindig egy erős fészke volt a szociáldemokratáknak. Jelenleg is vagy tizenegy hívük ül a képviselőtestületben. A hatóság a csendőrlétszám szaporítását kérte a rend fentartására, azonban az egész gyűlés alatt nem volt szükség a csendőrség beavatkozására, oly példás rendben folyt a tanácskozás.

Az elnökválasztás után a megbízóleveleket igazolták. Az első napot a küldöttek jelentései

foglaltatták le, melyeknek során a megbízottak az országos gyűlést megismertették községük helyzetével.

Egymás után léptek a szónokok a vöröspostóval bevont emelvényre. *Köteles* János kassai küldött a felvidéki kivándorlás okozta nyomorúságot festette megrázóan.

Weisz Herman *aradi* kereskedőségét felszólítja a küldötteket, hogy a szervezkedést még most kezdjék meg a legközelebbi képviselőválasztásra, hogy ne népbolondítók, hanem újjászervezett szociáldemokrata párti képviselők kerüljenek a képviselőházba.

Nagy hatást értek el a női szónokok s ezek közt első sorban egy *aradi* menyecske, *Horváth* Pálné, ki már több szocialista gyűlésen szpicselet. Ez alkalommal a gyermekeknek szociáldemokrata szellemben való neveléséről beszélt. Bejelenti, hogy *Aradon hatalmas nőszervezet van*, amely a szociáldemokracia szellemében neveli a gyermekeit. (Lelkes éljenzés és taps követte szavait.) A váltó aláírására jó a nő, de jogokat nőnek nem adnak. Azt mondják, hogy a nő haja hosszú, de rövid az esze, de váltóaláírásnál az esze elég hosszú és jó is. Felszólítja a férfiakat, hogy feleségeiket a szociáldemokraciára neveljék.

A napirend második pontját az általános választójog kérdését *Poór* Árpád, az aradi szocialisták volt képviselőjelöltje terjesztette elő. A kongresszus határozatilag tiltakozik a miniszterelnök ama szavai ellen, hogy az általános szavazójog megadása sötétbe való ugrás volna. *Tatár* Dénes az önálló vámterület kérdését fejtegetve, javaslatát a kongresszus egyhangulag elfogadta. A nagyszámmal érkezett üdvözlő táviratokat a gyűlés örömmel vette tudomásul.

Este bál volt a kongresszusi küldöttek tiszteletére.

Ma a gazdák és földmives munkások kongresszusa kezdődött meg. Egy szegvári gazdember tett indítványt, hogy a kormány szolitassék fel a *nagybirtokok, latifundiumok, hitbizományok, papibirtokok megváltására* és a kisgazda-népnek bérletbe-adására. Ennél a pontnál csak úgy ömlött a keserűség, a vád a kisgazdák ajkáról. Felszólaltak csaknem az összes megjelentek, ezek közt a *zimándközi* kisgazdák is. Elmondták, hogy ma-holnap a tönk szélére jutnak, ha az állam meg nem váltja a nagybirtokokat, amelyek mindenből kisajátítják a kisgazda-népet. Elhatározta a kongresszus, hogy Budapesten párttitkárságot létesít, amelynek költségeihez az egész ország aránylagosan hozzájárul.

Holnap délelőtt folytatják a gazda- és földmives-kongresszust. Délután a kubikosok külön kongresszusa lesz megtartva.

TÁVIRATOK.

A bur háború.

London, április 1. A *Canada* szállítógőzcsőn, amely tegnap érkezett *Quenstown*-be, sok fogoly van, köztük két ausztráliai tiszt, akiket fogoly burok agyonlövésében való bűnrészeségért *életfogytig* tartó kényszermunkára ítélték. Két másik ausztráliai tisztet ugyanezért a büntetért *halálra ítélték* és már ki is végezték őket.

Washington, április 1. A képviselőházban *Sulzer* határozati javaslatot nyújtott be, a melyben a Ház rokonszenvét fejezi ki a burok iránt és felszólítja az elnököt, hogy választott bíróság alakítását kérje. Egyidejűleg kéri a kormányt, hogy gondoskodjék a semlegesség szigorú megtartásáról.

Pretória, április 1. *Schalk-Burgernek* mind- eddig nem sikerült *Steyn* elnökkel megkezdni a tárgyalásokat. *Steyn De Wett* tábornokkal nyugat felé baj nélkül átment a fővonalon, az ellenség elvesztette a nyomukat.

A sabáci puccs.

Bécs, április 1. *Alavantics* Arzót, a sabáci puccs szerzőjének testvérét, aki a napokban Bécsben felbukkant, letartóztatták, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy megszökött a zimonyi hatóságnál megindított bünyenyítő vizsgálat elől.

Az önálló vámterületért.

(Még egy fölirat a Házhoz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

A minap közöltük *Nagyvárad* város törvényhatóságának feliratát, melyet a képviselőházhoz intézett az önálló vámterület létesítése érdekében. Ma, mint lapunknak jelentik, a *Szegedi Gazdasági Egyesület* hozott hasonló szellemű határozatot, egyben elhatározta, hogy a Ház elé szintén felterjesztéssel fog járulni ebben a tárgyban. A felterjesztés, melyet az egyesületi titkár szerkesztett meg, így hangzik:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Egyesületünknek mult hó 26-ikán tartott évzáró közgyűlésén bebató megvitatás tárgyává tevén az országunknak legvitalisabb érdekeit mélyen érintő önálló vámterület kérdését, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a magyar szent-korona országai és az osztrák örökös tartományok között levő vámszövetségi viszony alapján önálló közös vámtarifa jobbra az osztrák érdekeket szolgálja és tartja szem előtt míg hazánkban nyers termelési érdekeit sem a nemzetközi forgalomban meg nem védi, sem nem biztosít kiviteli terményeink vámtételei részére olyan összeget, milyen az osztrák iparcikkeivel, a közös vámtarifa védvamos irányzatát tekintve, csak némiképp is arányban állana.

Véleményünk szerint, mélyen tisztelt képviselőház, mindaddig, míg a most meglevő vám- és kereskedelmi szövetség majdnem kizárólag csak azt célozza, hogy mi a közös vámterület részére aránylag olcsó áron nyers terményeket produkáljunk, míg az osztrák örökös tartományok majdnem összes iparcikkeiket országunkban drága áron értékesítik, mindaddig, míg a meggyökeresedett, erős osztrák gyáripár aránylag olcsón előállított produktumaival szemben mi alig vagyunk képesek egy-egy kisebb gyártelepet fölláztatni; mindaddig, míg nagyban való nyerstermelésünk csekély árát a gyarapodó világtermelés napról-napra még kisebbre redukálja; mindaddig tehát, amíg önálló vámterületünk és iparunknak megfelelő vámvédelmünk nem létszen, hiába várjuk közgazdaságunk, tehát termelésünk, iparunk és kereskedelmünk eleven fejlődését, életerős kiképződését.

Mert, mélyen tisztelt képviselőház, mi a rengeteg nagy mennyiségű, de aránylag csekély értékű nyersterményeinket és produktumainkat oda fizetjük az osztrák örökös tartományoknak olyan árukért, amelyeket eddig is elég drágán fizettünk, de ezentúl még drágábban fogunk beszerezhetni már csak azért is, mivel innenstova a munkabérek a természet-szerű fejlődés miatt mindinkább emelkedni fognak, ennek okát pedig csak a most önálló vámszövetségünk nyomasztó viszonyaiban kereshetjük és találjuk föl.

Mindezeknél fogva erős meggyőződésünk, mélyen tisztelt képviselőház, hogy im e rövid indokokban föl sorolt közgazdasági bajainkon egyedül az önálló vámterületet és közbe-közbe föllátható vámsorompók segíthetnének.

Mért is bizalomteljes felterjesztésünkben arra kérjük a mélyen tisztelt képviselőházat, hogy a magyar kir. kormánynál oda hatni méltóztassék, miszerint az ujonnan létesítendő vámszerződések megkötéséhez szükséges, valamint az önálló vámterületet célzó törvényjavaslatok előkészítését ezen intenciókhoz mérten eszközölje, szem előtt tartván az 1867-ik évi XII. t.-cikk 58 ik §-ának előre látó intézkedéseit.

Mely fölterjesztésünk után mely tisztelettel vagyunk a mélyen tisztelt képviselőháznak: a szegedi gazdasági egyesület közgyűlésének megbízásából *Lichtenberg* Mór s. k. elnök, *Bokor* Pál s. k. alelnök, *Bernátsky* János titkár.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Békés Gyula**, Zilahi színtársulatának titkára már megérkezett Aradra s átvette a színházi iroda vezetését. *Zilahi* Gyula április 16-ikára költözködik le Budapestről s addig az igazgató teendőket *Békés* Gyula látja el. Ugyancsak megérkezett az aradi közönség régi ismerőse, *Győre* Alajos is, ki nemcsak a színpadon játszik, hanem, mint gazdasági főnök, a gazdai teendőket is végezi.

* **Felhő Rózi beteg.** *Felhő* Rózi, a mi volt kedves szubrett-primadonánk tudvalevőleg *Makó* Lajos színtársulatához Temesvárra szerződött, a hol tegnap lett volna a bemutatkozója a „Nebácsvirág” címszerepében. Az előadás azonban *Felhő* Rózi betegsége miatt elmaradt s helyette a „Cigánybáró”-t adták, a melyben az új koloratur énekező, *Györgyi* Giza, mutatkozott be.

— **A színtársulat új baritonistája.** Az aradi színtársulatnak két egyforma hangzású névvel bíró tagja is lesz: *Békés* Gyula és *Békéssy* Gyula. Az első a titkár — aki egyébként kiváló jellemszínész — emez a baritonista, kiről azt mondják, hogy alig van párja a vidéken. *Békéssy* Gyula tegnap vett bucsut a szegedi színtársulattól. Ebből az alkalomból egyik ottani lap így ír róla: A háromszendős *Krecsányi* érának egyik legerősebb oszlopa, az énekesműsornak főerőssége, az általánosan szerett művész: *Békéssy* Gyula ma este mondott istenhözszódot a szegedi színpadnak. Reméljük, ez a bucsu nem végleges. *Békéssy* Gyula tehetségét nem győztük tapsolni, különösen a népszínművekben, melyeknek legényhőseit évek hosszú sora óta nem szólaltatta meg senki oly híven és megkapóan, mint az Aradra távozó jeles baritonista. *Békéssy* számtalan szerepet játszott itt, szinte lehetetlen még a legkiválóbb alakításait is felsorolnunk. De jobb *Göndör* Sándort, *Csillag* Palit, *Csikóst*, *Rippet*, *Henry* márkot, *Józsa* bojtárt, *Absolont*, *Garát*, *Diomédet*, stb. aliháza produkál a magyar vidéki színművészet. Hiszen csak oly kevesen mult mindig, hogy el ne hódítsa *Békéssy* művészetét a Népszínház. Ma este, a „*Csikós* előadása keretében imponánsan, páratlan melegséggel bucsuzott tőle a közönség. Elhalmozták ezüst- és babérkoszorúkkal, virággal, emléktárggyal és a tapsnak, ünneplésnek, nem volt se vege, se hossza. Dalait újráták, pompás játékával alig tudtak betelni. Az ovációból kijutott az ünneplést művész feleségének is, aki egy epizód-szerepben határozott komikai tehetséget mutatott.

* **Ismerős színészekről.** *Jánovits* Jenő dr. szegedi színtársulata husvétkor kezdte meg a szezonot a budai várszínházban. Mint a *P. H.* írja, a „*Cigánybáró*”-ban *Székely* Irén óriási hatást keltett és zajos tapsokat aratott. Barinkayt *Déri* Jenő, az operaház tagja énekelte nagy sikerrel. *Fenyéri* Mór (*Zsupán*), *Rubos* Árpád (*Ottokár*), szintén kedves fogadtatásban részesültek. Csinos és ügyes volt *Aradi* (*Assael*) *Aranka*, mint *Cipra*. A „*Nebátsvirág*”-ban *Arkössy* Vilmos (*Loriot*) igen jól mulattatta a közönséget egészséges humorával. *Fenyéri* (az őrnagy szerepében tetszett, *Rubos*, a ki *Champlatreux*t adta, nagyon ügyes bonvivantnak bizonyult. Hétfőn délután „*Durand és Durand*” bohózatban mutatkozott be *Horváth* Paula, ki a mult évben a budai szinkór drámai előadásain aratott nagy sikereket s azóta még haladt. Mindent egybevéve a Várszínházban most igen érdekes és magas színvonalon álló előadásokra van kilátás.

* **Uj naiva.** *Jávör* (*Joanovits*) *Aranka* aradi származású fiatal színésznő, ki a színészeti iskolát kitünő sikerrel végezte, *Krémer* Sándor színigazgató Beregszászon játszó társulatához szerződött naivának.

Fiumében kitört a sztrájk.

(Bérmozgalom a munkások között.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 1.

Fiuméből jelenti a táviró, hogy ott ma az egész vonalon kitört a munkás-sztrájk s a kikötővárosban mindenütt szünetel a munka. Az összes kikötőmunkások elhatározták, hogy április elsején sztrájkba lépnek és a munkát beszüntetik. Ez meg is történt. A sztrájkot az *Ungaro-Croata* hajóstársaság fűtői kezdték meg s a vasuti munkások már az első órában csatlakoztak hozzájuk. Minden jel arra mutat, hogy a sztrájkot ugyanazon kezek készítették elő és vezetik, melyek a mult hetekben a *trieszi* véres sztrájkot rendezték. A városban megakadt a közlekedés; már a lovasuti alkalmazottak is sztrájkolnak. A hatóság minden lehető intézkedést megtett a bérmozgalom terjedésének elfojtására. Eddig rendezavarás nem történt.

Teljes két hétig tartott ez a vajadás, melyből ma, hála az érdekelt dussgazdag részvénytársaságok emberségének és a hatóság buzgalmának, megszületett a sztrájk. Hogy miből támadt, nyilvánvaló. Az *Ungaro-Croata* nem adta meg az agyoncsigázott embereinek a béremelést, tranzigált, reménykedett, végre is rábizta magát az Istenre. Ehez járult az *Adria* hasonló eljárása, ma pedig már nem füstölnek a hajók a kikötőben, akár csak nem is volna Magyarországnak tengere.

Nem kell messze menni, hogy ennek a sztrájknak ez eredendő okát megtaláljuk. *Trieszt* adta meg rá a példát, a hol még ma is, hetekkel a munkásmozgalom után, statáriummal kormányoznak. Agitátorok működtek közre, anélkül a békés fiumei munkásnép nem ment volna el a végletekig. Ezt az agitációt, bujtogatást ide-ének csinálták idegenből és mint most már bizonyos, ellenőrizetlenül. Az illetéktelen elemek jogtalan izgatását tehát nem bírták megakadályozni, amint hogy a fiumei rendőrség még soha életében nem bírt megakadályozni semmit.

Ez azonban az éremnek csak az egyik oldala. Most nem is erről van szó, annál inkább, mert ez már a multé, mint megtörtént esemény. De itt van a munkások követelése. Innen azt sem tudjuk elbírálni, hogy mennyire multányosak a munkások kívánsága. De hogy bizonyos fokig legalább is jogosaknak kell őket tekintenünk, arra sok ok van.

Első sorban az a hallatlanul barbár bánásmód, a melyben ez a két magyar hajózási társaság, a magyar királyi *Adria* és az *Ungaro-Croata* az embereit részesíti. Az utóbbira különben nagyobb sértést nem mondhatunk, mint hogy ha magyarnak nevezzük. Mindkét hajózási társaság átlag 25—30 forintot fizet egy fűtőnek és valami ellátásfélében is részesíti őket, a mit az igazgató uraknál szolgáló negyedosztályú szobaleányok meg nem érintenének a szájukkal a viláért sem. Ezért a hitvány pár forintért törük magukat azok a halálrasápadt emberek hatvan meg hetvenfokos melegben és végeznek olyan munkát, a mit Angliában, ahol a fűtő emberszámba megy, nyolcvan forint alatt el nem végez.

Ha van foglalkozás a világon, a mely megöli művelőjét, idő előtt elpusztítja, akkor ez az első között van. Ez volna tehát az egyik nézőpont, mely a fűtőmunkások követeléseinek méltányossága mellett bizonyít. A másik a hajózási társaságok rideg szívtelensége, melylyel az ügyet elintézi. Lehetetlen, hogy több előzékenységgel legalább azt ne lehetett volna elérni,

hogy a munkában fennakadás ne álljon be, a mi pedig már a mai nappal bekövetkezett.

A magyarországi szociáldemokratapárt budapesti vezetőségéhez a mai délelőtt folyamán több távirat érkezett, a melyekben bírül adják, hogy az „*Adria*” tengerhajózási társaság munkásai szintén csatlakoztak a sztrájkhoz.

Egy késő éjjel érkezett távirat jelenti, hogy az *Adria* társulat igazgatósága tudatta a sztrájkoló munkásokkal, miképpen hajlando nekik megadni azt a fizetést, a mit a többi földközi tengeri hajó vállalatok munkásaiknak fizetnek. Ezt a feltételt a sztrájkolók nem fogadták el, mert most is egyenlő fizetést huznak a többiekkel. Erre az igazgatóság beszüntette velük a tárgyalást. A béreket nem hajlando a többi munkaadó sem felemelni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az aradi kereskedelmi testületnek** f. évi március 23-ára összehívott közgyűlésére a tagok nem jelenvén meg határozatképes számban, a testület rendes évi közgyűlése folyó évi április hó 6-án, azaz vasárnap d. e. 11 órakor, fog Aradon, a kereskedelmi kadémia épület dísztermében megtartatni. Ezen közgyűlésre a testületi tagok azzal hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében tekintet nélkül a megjelent tagok számára, érvényes határozatok fognak hozatni. *Tedeschi* Viktor, elnök.

Gyilkosság a kurticsi pusztán.

(A levágott fejű halott.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Rettenetes kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság történt ma hajnalban a *Kurtichoz* tartozó szentpáli pusztán.

Ez a kis darab föld, itt közel Aradváros határához, mely a *Szentpál*-puszta nevet viseli, hovatovább egész kis *Somogygyá* növi ki magát. Uyan bicskás verekedések folynak itt ünnepek alkalmával, hogy az ember egész bátran abba a *Somogyba* képzelheti magát, a milyent *Vas Gereben* rajzolt meg regényeiben. Nincs ünnep, bucsu, tánc vagy ilyesforma alkalmosság, hogy a szentpáliak — virtusból-e, vagy elkeseredett gyűlöletből, azt nem tudni — vért ne csapolnának egymásból. Természetes, hogy ezek a vérengzések csak a fiatal legényeknek képezik multságuk tárgyát, de ezek aztán annál nagyobb kitartással folytatják.

Az a gyilkosság, mely ma történt, szintén egy ilyen verekedéssel van összefüggésben, melyet még a mult év novemberében rendezett a szentpáli aranyifjuság. Két párt volt akkor s az egyik párt tagjai közül, kik tizenketten voltak, alig volt egy, aki kisebb-nagyobb sebet ne kapott volna a véres multságban. A mai gyilkosság áldozata, ifj. *Megyeri* János gazdálkodó pl. hat hónapig hordta a szemében annak a bicskának hegyét, mely akkor a szemébe tévedt és beletört.

A nagy verekedés természetesen hatalmasan felkorbácsolta a szenvedélyeket. Az ellenségek nem békültek s keresték az alkalmat, hogy bosszút álljanak egymáson.

Tegnap aztán megjött az alkalom. Multság volt s összejöttek a legények. Annak a pártnak a tagjai, mely *Megyeri* és pártja ellen küzdött, összebeszél, hogy *Megyerit* elteszik láb alól.

Ma hajnalban aztán meg is találták ifj. *Megyeri* Jánost, a szentpáli pusztán egy bekerített, lakatlan udvaron. Rettenetesen meg volt csonkítva. Feje le volt vágva törzsétől s gyomra felhasítva.

Baranyai Bilit csendőrőrmester és két csendőr ma reggel kimentek a pusztára a nyo-

mozás megindítása végett. Rögtön jelentést tettek az aradi törvényszék vizsgálóbírájánál. Innen Nagy József helyettes vizsgálóbíró, Lehmann Viktor alügyész, Párcz Gyula dr. és Auszterweil László dr. törvényszéki orvosok ki is szálltak a boncolás megtartása és a vizsgálat megindítása végett.

A csendőrség a tettesnek még nem jött nyomára, s most összefogdosák azokat, akik a novemberi verekedésben részesek voltak, mert valószínű, hogy a tettes ezek között van.

A női toalett reformja.

(Praktikus egyesület Budapestén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Immár nem mondunk vele újat, ha azt állítjuk, hogy a női ruhaviselet sem higiéniai, sem praktikus szempontokból nem felel meg többé a változott viszonyoknak. A női toalett gyökeres reformja bizonyára még nagyon messze jövő kérdése, egyes változtatásokat azonban e téren maguk a nők sürgetnek legjobban; sőt vannak olyanok is, a kiknek e dologban föltöbb radikális, mondhatni: utopisztikus terveik vannak. Ismeretes az a mozgalom, a mely a fűző viselete ellen már régebben megindult; most ezzel kapcsolatban egy még sokkal erősebb áramlat indult meg, a melyről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A napokban Budapestén számos asszony és leány gyűlt össze, hogy egy, a női ruhákat gyökeresen átalakító egyesületet szervezzen. A dolog talán kissé bizarrnak tűnik fel s magunk sem foglalkoznánk vele, ha nem látnók benne az idők jelét, a mely a női ruha ügyét is a jövő megoldandó kérdései közé sorozza. Az érdekes gyűlés első szónoka Weinwurm kisasszony volt, a kinek beszédét mindvégig nagy tetszéssel és helyesléssel kísérték a jelenvolt nők.

— A nők mai viselete — mondta — úgy szólván csakis a háznak készül, praktikus utcai ruhával nem rendelkeznek a nők. Manapság igen sok nő kenyérkereső pályán van, minél fogva szükségük van olyan ruhára, a mely praktikus volta mellett sem fényűző, sem pedig elhanyagolt; kívánatos továbbá, hogy az ember minden segítség nélkül felöltözhessek, vagy levetkőzhessenek, a mi a mai női ruháknál teljesen lehetetlen. Azonkívül egészségügyi szempontból is ártalmas a nők mai viselete. Olyan ruhákat kellene viselni, a melyek úgy a test növést, mint a szervezet működését sem nem akadályoznák, sem nem zavarnák.

Az egyesületnek feladata volna fölolvasásokat tartani a mostani női viselet egészségügyi ártalmáról, mert jelenleg — úgy mond a szónok — annyira vagyunk már, hogy életünk vajmi keveset különbözik a férfiakétól. Manapság hozzászokunk a testi munkához, ki kényszerűségből, ki sportból, és erőnk napról napra növekedik. De ezek a foglalatosságok megkövetelik a női viselet gyökeres megváltoztatását. Már nem volna feltűnő a női és férfi viselet közt lévő éles határvonalak eltörlése: ma már egész bátran viselhetne akármelyik nő nadrágot, anélkül, hogy megütköznenek föltötte. Sőt az asszony- és leányviseletek közt lévő különbség is eltűnt.

Ne az a szempont vezesse a hölgyeket, hogy másoknak tessenek, hanem az, hogy jól érezzék magukat ruháikban. Az első gyökeres újítás a fűző viseletének és az alsóruhák mostani alakjának beszüntetése volna. Ezen reformokat az anyáknak már a gyermeknél meg kellene kezdeniök, akkor új nemzedék származna. A leánykákat nem szabad hozzászoktatni a fűzőhöz, mert a ki nincs hozzászokva,

az nem is kívánkozik utána. Mondjuk ki tehát, hogy nem viselünk fűzőt.

Igy beszélt a s.ónokló kisasszony s tagadhatatlanul sok igazságot mondott, bárha ajánlott újításai között egyik-másik teljesen kivihetetlen, né-elyik pedig igen távoli jövő zenéje. A fiatal egyesület elégedék meg egyelőre azzal, hogy a célul kitűzött eszmét propagálja és ez irányban kísérleteket folytat.

MULATSÁGOK.

(=) Hangverseny Nagylakon. Nagylakról írja levelezőnk: A nagylaki evang. egyházi dalegylet, mely ezelőtt tíz esztendővel főleg a templomi zene kultiválására alakult, husvét másodnapján a városháza dísztermében igen sikerült hangversenyt rendezett. Hangoztatom még egyszer a hangverseny sikerültségét — a nemzetiségi izgatók nagy boszuságára. Mert ilyenek is vannak ám nálunk 6—7 esztendő óta. Ezeknek semmi sem tetszik, aminek magyar nemzeti színezete van Arra a hirre, hogy a dalegylet derék vezetősége a műsorba magyar népdalokat, magyar monológokat is vesz fel, a tót nemzetiségi tulzók egyike-másika nyakába vette a várost és becsmereini próbálta a dalegyletet: „Ne menjetek oda, mert ottan magyar szó is balla szik!” De bizony hálásának vajmi kevés eredménye volt. Ők tüntetésből egy magánháznál jöttek össze s mulattak, úgy a maguk módja szerint: szídván a napot, meg az esthajnali csillagot, hogy miért árasztják fényüket a magyarokra s a magyar érzelmű tótokra. — A sikerült hangversenyben egyébként a férfiak, Czaban József, Székács Samu, Dráb Kamilla k. a., Bencsik János és a egyeskar vettek részt. Hangverseny után tánc következett s tartott egészen hajnalig.

Rangvesztésre ítélt honvéd zászlóalparancsnok.

(Röpirat egy ezred tisztikara ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Pirosfödelű kis füzet jutott a posta útján ma kezeink közé. Amolyan röpirat féle, címe: *Igazságszolgáltatás a m. kir. honvédségnél.* Szerzője: Stadler János, a nagyváradi 4. honvéd gyalogezred volt őrnagya, ki 1899-ben az ezred akkor még Borosjenőben kikülönített 8. zászlóaljának parancsnoka volt.

Igen kényes, magántermészetű konfliktus támadt akkoriban a zászlóalj tisztikara és parancsnokuk között. Az ellenségeskedés szülő oka egy — *urind* volt, aki azóta az ezred egyik tisztjének felesége lett.

Az ügyet szolgálati utra terelték, melynek következménye az lón, hogy Kovács alezredest nyugdíjazták, Stadler őrnagyot pedig rangjának elvesztésére ítélte a becsületbíróság.

A kinos ügy előzményeit Stadler őrnagy így mondja el: 1899. április havában az állomáson időző Kovács alezredes egy alkalommal felszólított, miszerint alárendelt tisztjeimnek, de különösen a nős tiszteknek tiltsam meg azt, hogy egy ott lakó urnővel nyilvánosan érintkezzenek. A midőn én ezt tenni vonakodtam, nevezett főlebbvalóm kijelentette, hogy akkor ő mint ezredbeli idősebb bajtárs köteleességének tartja közbelépni. Később értesített, hogy a két nős tisztet a kérdéses urnővel való társadalmi érintkezés megszakítására felszólította, egyttal közölte velem az indokot is, mely őt ilyen fellépésre kényszerítette.

Május havában több, idősebb tisztjeim előtt ismerttettem főlebbvalóim fellépését a tőle kapott figyelmeztetést s egyttal bizalmasan azt is közöltem velőök, a mit Kovácstól hallottam. 1899. november 8-án egy alárendeltem, ki a kérdéses bizalmas közlésnek fültanuja volt, mint az illető urnő vőlegénye, az ál-

talam akkor tett sértő megjegyzésért elégtételt kért tőlem.

Az állítólagos sértés májusban történt, ellenfelem októberben, anélkül, hogy szükségesnek tartotta volna az ügyet előbb velem tisztázni, jegyet váltott; de sőt a jegyváltás után egy hónapig mitsem tett az ügyben, csak midőn egy hónap mulva őt szolgálati mulasztásért megfenyítettem, akkor jutott eszébe, hogy tőlem a több hónapokkal előbb mondottakért, egy hónappal a jegyváltás után, kérjen elégtételt.

November 8-án délután két tiszt jelent meg hivatalos helyiségemben s előadták, hogy megbízójuk, egy alárendelt főhadnagyom nevében tőlem elégtételt követelnek. Indokul azt adták elő, hogy én 1899. május, vagy június havában egy nőre sértő nyilatkozatot tettem. Kérdésemre, hogy megbízójuk minő jognál fogva kér az állítólagos sértő nyilatkozatért elégtételt, a tisztok előadták, hogy megbízójuk a kérdéses urnővel 1899. október 10. jegyet váltott. Ezen nyilatkozatra kijelentettem, hogy amidőn az állítólagos sértő nyilatkozat történt, én szolgálati állásomból kifolyólag, mint z szőlőalparancsnok jártam el s hogy erre nézve ezredbeli főlebbvalómtól figyelmeztetve is lettem és csak az attól hallottakat közöltem bizalmasan több idősebb tiszttel. Ennélfogva kénytelen vagyok az esetet felettes hatóságomnak tudomásvétel és véleményadás végett be-terjeszteni azon hozzáadással, hogy magamat a lovagias elégtételadásra készséggel kötelezem.

Az esetről felettes hatóságomnak jelentést tettem, az ügynek mikénti elintézésére nézve véleményem kértém és kijelentettem, hogy a menyinyiben a felsőbb hatóság véleménye szerint az ügy magán uton intézendő el, a kért lovagias elégtételt készséggel megadom. Mások is jártak el hasonlóan és ilyenkor a felsőbb hatóság mondott véleményt arra nézve, hogy az ügy szolgálati, vagy magán uton intézendő-e el?

A felterjesztés alapján az első honvédkerületi parancsnokság az ügyet megvizsgálta, azt szolgálati uton elintézte s mint már fönt említettük, Stadler őrnagyot rangjának elvesztésére ítélte, Kovács alezredest pedig nyugdíjazta. Az indokolás többek közt ezeket mondja: Vádolt őrnagy tiszt becsületét azáltal megsértette, hogy egy előkelő urnőről oly nyilatkozatot tett és egészben véve ezen növel szemben oly magatartást tanusított, mely általában a tiszt, de különösen a törzestiszt állás követelményeibe ütközik, továbbá, hogy ott, ahol sértett, csak feltételeken szándékozott elégtételt adni, végre hogy a vizsgálat folyamán férfihez nem illő magatartást tanusított és az általa elkövetett hibák következményei alól azáltal igyekezett magát kivonni, hogy ezen hibák okozója gyanánt egy idősebb bajtársát iparkodott feltüntetni.

A lefokozott őrnagy most becsületét kireperálni, igazát keresni igyekszik röpiratában, amelyben volt bírát, ezredének tisztikarát, különösen pedig Lőrinczy Dénes ezredest a legképtelenebb vádakkal és támadásokkal illeti. A röpirat oly hangon van tartva, hogy, a további következmények el nem maradhatnak s szinte bizonyosra vehető, hogy a meghurcolt tisztok a polgári bíróságnál elégtételt fognak keresni Stadlerrel szemben.

SPORT.

+ A lövölde megnyitása. A téli szünet után husvét vasárnapján ismét megnyiták a lövölde kapui. A megnyitó ünnepélyen a tagok szép számban vettek részt, ezekhez Mülek Lajos dr. főlövész-mester intézett beszédet. Mindkét nap délutánján folyt a verseny, melynek eredménye a következő:

Mély lövések: 1. Lucz Vilmos. 2. Ternajgó Lajos. 3. Kosztka Emil. 4. Geisler Casimir. 5. Laczay István. **Mossár díjak:** 1. Lucz Vilmos, 2. Ternajgó Lajos. 3. Gábor András. 4. Kosztka Emil. 5. Bródy József. 6. Domonkos Lajos. 7. Feszler Károly. 8. Magyar Ferenc. 9. Laczay István. 10. Magyar Andor. **Kördíjak:** 1. Domonkos Lajos. 2. Magyar Ferenc. 3. Lucz Vilmos. 4. Bródy József. 5. Feszler Károly. 6. Magyar Andor. 7. Kosztka Emil. 8. Weisz Dávid. 9. Ternajgó Lajos. 10. Laczay István. **Pisztolytábla:** 1. Ternajgó Lajos. 2. Magyar Andor. 3. Laczay István. 4. Lucz Vilmos. Ugyanott legtöbb találó: 1. Ternajgó Lajos. 2. Feszler Károly. 3. Hady Antal. 4. Lucz Vilmos.

+ A szegedi regattaverseny határnapja június 29-re van kitűzve. Először az országos szövetség a szegedi verseny napját június 15-re, a budapestiét pedig június 22-re tűzte ki. Így a szegedi verseny, mintegy előversenye lett volna a budapesti mérkőzésnek s az itt és Budapesten győzött csapatok biztos győzelmi reménnyel indulhattak volna a bécsi versenyre. Azonban időközben Bécs regatta versenyét június 15-re tűzte ki, s így a szegedi verseny június 29-én fog megtartatni. Első lesz tehát a bécsi verseny, mi nem fogja megakadályozni a magyar verseny csapatokat, hogy a bécsi versenyben tömegesen részt ne vegyenek s hegemoniájukat a bécsi evezősök felett fenntartsák az idén is, mire az előjelek szerint biztos kilátás van.

A török főkonzul eltűnt.

(Szerelemi kaland egy színésznővel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, április 1.

A szultán birodalmát Loutfi J. bey. képviseli Budapesten, főkonzuli ranggal. A főkonzul ur életkorát illetőleg, a férfikor delét már keresztülhaladta, ugy a hatvan felé járhat. De azért legény a gáton ha kell s azokon a helyeken, a hol a mulatni szeretők gyülekeznek össze, kiválóan ismerték bőkezű gavallérságáról, nyájasságáról és kedvességéről a hölgyekkel szemben. Loutfi bey azonban már ötödik hete nem mutatkozik azokon a helyeken, a hol ezelőtt oly gyakran megfordult, a mi érthető feltűnést keltett természetszerűleg s furcsábbnál-furcsább mendemondákra adott alkalmat.

Loutfi beyről, a ki csak ismerte, tudja, hogy nagy hölgybarát. Mohamed vallásának engedményeit a legteltesebb mértékben gyakorolta s a Thonet-udvar, a hol a török főkonzulátus székel, sokat mesélhetne a bey kalandjairól. A főkonzul sűrűn látott házában, hölgyvendégeket s gyakran folyt ott a dárídó reggelig. Érdekes elmondani, mint a főkonzulra jellemző dolgot, a Thonet-udvar kapujainak történetét.

A Thonet-udvar három utcára szól, negyedik oldala pedig a Duna-partra esik. Mindenik oldalán egy-egy kapuval. A főkonzul hölgytársasága egy ideig a dunaparti kapubejáratot használta. Ezek a felvonulások az estéli órákban történtek s az élénk hölgyikék elképzelhetőleg alapos zajt és nevetgélést vittek véghez a lépcsőházban. Ugyannyira, hogy a dunaparti részen lakók végre is panaszt tettek a ház tulajdonosánál, a ki erre megkérte a főkonzult, hogy kimélje háza jóhírnevét. A főkonzul ezt meg is ígérte s ettől a naptól kezdve a dunaparti rész nyugalmát, mi sem háborította. Amde a főkonzul ravasz vala. Rövid idő leforgása alatt a Mária Valéria utca felől lakók tettek panaszt a főkonzul ellen, Loutfi bey hölgyei ugyanis, ezan a kapun keresztül jártak fel, az ő utasításai alapján. A háztulajdonos ekkor már kissé boszusan, újra megkérte Loutfi beyt és Loutfi ismét ígéretet tett. Hogy mennyire volt ura szavának, mutatja, hogy rövid idő leforgása alatt hasonló jelenetek folytak le a Thonet-udvar másik két kapuja fölött.

Ez az életmód természetesen nem csekély pénzébe került a főkonzulnak. Fizetése ehhez képest csekély, a mellett pedig a porta nem is fizet valami rendesen. A bey tehát adósságokat csinált, állandóan pénzágenségek vették körül, különösen az utóbbi időben, a mikor a bankhitelből már kifogyott.

A főkonzul, bizalmával különösen egy fiatal színésznőt tüntetett ki, a ki a főváros közelében egy nagyobb városban lakott. A színésznő gyakran fölkereste a főkonzult Budapesten s a főkonzul is sűrűn tett látogatást nála. Ennek a színésznőnek január hónapban a bey remek briliáns-ékszert ajándékozott, melyről azonban kiderült, hogy — hamis. A briliánsok ügyes utáztatok voltak üvegből. A felfedezés természetesen kellemetlenül érintette az érzékeny lelkületű művésznőt s nagy perpatvar támadt a dologból. Amde valahogyan mégis megbékültek. A színésznő lelkéből azonban nem tűnt el a harag s boszút forralt a főkonzul ellen. Mikor azután Loutfi bey február közepe táján elutazott hozzá, ezen kirándulás alkalmával eltűnt a bey egyik nagy értékű gyémánt gyűrűje s egy drága csatja, melyet a szultántól kapott ajándékba s eltűnt maga a művésznő is.

Loutfi bey mit tehetett egyebet, a rendőrséghez fordult segítségért s ezen az uton megtudta, hogy kedvelt színésznője Bécsnek vette az utat. Erre a hírre utazott el a főkonzul Bécsbe s itt ugyancsak a rendőrség igénybevételevel sikerült is reátalálnia a szökevény színésznőre. Az ellene tett följelentést azonban visszavonta, megbékültek s együtt utaztak el Bécsből. Hogy hová, azt még nem tudni.

Két gyilkossági merénylet.

(Lövések a Chorin Áron és Kiskarika-utcákban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Husvét hétfőjén két gyilkossági kísérlet történt Aradon. A véletlennek tulajdonítható csak, hogy mind a két gyilkossági merénylet halállal nem járt, jöllehet többszörös revolverlövések teszik komolylyá a két szerelemi drámát.

Hétfőn este fél 9 óra tájban, közel a Szabadság-térhez, a zsidó-templom szomszédságában revolverlövés zaja hallatszott el a főtérre. Lechin József pincemunkás, ki Domány József borkereskedő szolgálatában áll, nyílt utcán rálőtt Agoston Katalin 18 éves lányra, kivel azelőtt szerelemi viszonyt folytatott.

Lechin összeveszett kedvesével, mert ez szerelmének kegyeiben másokat is részesített, sőt egy izben udvarlóiával meg is verette Lechint, kit azóta a boszu gondolata nem hagyott nyugton. Revolvert vett magához, hozzá nuszont darab 9 mm. golyót s így felfegyverkezve lesbe állott a Chorin Áron-utcában. Nem sokáig kellett várnia, mert a leány, ki egyébként szerelmének áruba bocsátásával keresi kenyerét, az est beálltával Lichtig Berta nevű társnőjével, ki szintén a nyilvántartott nők közül való, megjelent az Asztalos Sándor-utcában.

Lechin József a Chorin-utca sarkán állott, mikor a két perdita közeledését észrevette. Felémelte revolverét, Agoston Katalinra célzott s a következő percben a fegyvert elsülvén, a leányt mellén meglőtte. Azután pedig, mint aki dolgát jól végezte, elsietett.

A lővés zajára sokan oda siettek a leányhoz, aki a nagy ijedségtől alig tudott szóhoz jutni. Barátnője pedig elájult és összeesett.

Csakhamar megjött a rendőr is, ki a sérült leányt a rendőrségre vezette, hol az ügyeletes szobában Ötvös Dániel dr. kerületi orvos nyomban megjelent és megvizsgálta a sebesül-

tet. A leánynak bal mellét érte a golyó és a seb erősen vérzett.

Megállapították azt is, hogy a golyó Agoston Katinak fekete kabátján keresztül furódva sértette meg a leány testét, anélkül, hogy veszedelmesebb sebet okozott volna.

Lechin József pincemunkás, ki a gyilkos merényletet elkövette, a Halász-utca 35. számú házában lakik, 41 éves, gör. kath. vallású. Nős ember. Masztig Emil rendőrfogalmazó még az éj folyamán elfogta és letartóztatta.

A másik gyilkossági merénylet *locsolkodás ürügye* alatt tegnap délután 2 órakor történt a Kiskarika-utca 1. számú házában. Itt lakik Boda Józsefné szül. Jenei Julia, ki már 26 év óta él vadházasságban Buzduk Demeter nap-számossal. Egy hét előtt Buzduk és Bodané összeveszttek s ekkor az asszony elzavarta a háztól Buzdukot, ki tegnap visszament és virágos jókedvében szagos vízzel meglocsolta az asszonyt. Azután ottmaradt ebédre, ivott sok pálinkát s ebéd után megkérdezte Bodánét:

— Akarsz e velem élni tovább?

— Nem! — felelte ez mérgesen.

Buzduk ekkor kirántotta zsebéből revolverét, azt elsütötte az asszonyra s azután magára lőtt. Egyik golyó sem okozott bajt.

Buzduk a merénylet után elment a házból s azóta nem látták egész ma reggelig, mikor a rendőrségen önként jelentkezett. Bánja tettét s azt mondja, hogy bolondság volt az egész.

A két letartóztatott merénylőt ma délután átkísérték a kir. törvényszék fogházába.

HIREK.

Az orfeumot betiltották.

— A primadonnák erkölcsi bizonyítványa. —

Arad, április 1.

Aradon csak nincs szerencsájük az orfeumoknak. Két évig zárva voltak előttük az aradi vendéglők kapui s ma, mikor végre bebocsátást nyertek, a megnyílt kapuk, mielőtt még az előadást megkezdhették volna, ismét bezártak.

Ebben el van mondva annak az orfeum-előadásnak odisszszéja, amelyet ma este a Központi Szállóban — nem tartottak meg. Előrebocsátjuk, hogy a ma esti előadás betiltásáért nem az állandó színészetre, hanem a belügyminiszterre hárul az odium.

Ugy történt ugyanis a dolog, hogy a Központi-vendéglőben ma estére hirdetett orfeum-előadás este 9 órakor véget ért anélkül, hogy megkezdődött volna. A terem zsufolva volt közönséggel, mely izgatott hangulatban leste, hogy mi lesz a rendőri közbe lépés eredménye. Kilenc-tíz óráig csak várt, de mert ekkor sem kezdtek meg az előadást, elhagyta a terem.

Az előadás megkezdésének akadálya pedig az volt, hogy a társulat négy tagjának — köztük a primadonnának is — nem volt erkölcsi bizonyítványa. Van pedig egy miniszteri rendelet, amely az orfeumbeli tagok fellépését ahhoz a feltételhez köti, hogy a városi rendőrhatalóság fejének kötelesek erkölcsi bizonyítványukat bemutatni.

Sarlot Domokos főkapitány érvényt szerzendő e rendeletnek, a játszási engedélyt visszatarthatotta az erkölcsi bizonyítványok bemutatásáig. Az Aradra érkezett tagok ma délután meg is jelentek a főkapitányi hivatalban, de mert négyen közülök erkölcsi bizonyítványt felmutatni nem tudtak, a főkapitány megtiltotta a mai előadásnak és a továbbiaknak is a megtartását, illetőleg az erkölcsi bizonyítvánnyal nem bíró négy tagnak fellépését addig, míg a hatósági dokumentum meg nem érkezik. Az

igazgató erre azzal védekezett, hogy a bizonyítvány meg van, csak elfelejtették elhozni. A főkapitány persze pusztá állítást bizonyítékul el nem fogadhat s így az előadás megtartható nem volt, mert a primadonna nem léphetett föl.

— **Ünnepek után.** A világhistoria legmagasztosabb tragédiáját, az emberiség legfenségesebb, legszentebb ünnepét a húsvétot, áhitattal ülte meg a keresztény világ. Két napig szüneteltek a dolgozók kezei; templomba siettek mindenki, hogy szívben megtisztuljon, lélekben meggyarapodjék. A minoriták temploma alig bírta befogadni a hívők buzgó seregét. Mindkét ünnepnapon szeszélyes, váltakozó volt az időjárás. Majd elborult, majd kiderült, zápor szakadt a nyakunkba, téli és tavaszi felöltők váltogatták egymást. Azért a szórakozó helyek zsúfolva voltak.

— **A Kossuth-mauzóleum szoborpályázata** ügyében a zsüri által hozott ismeretes ítélet tudvaleg a pályázaton részt vett művészek nagy részét nem elégitette ki. Ennek folytán — miat budapesti tudósítónk jelenti — ma délelőtt Bálint Zoltán, Jámbor Lajos, Komor Marcell, Kállós Ede, Heidelberg Sándor, Tóry Emil, Donáth Gyula, Telcs Ede, Jakab Dezső, Vedres Márk, Spiegl Frigyes, Márkus Géza és Kalmár Elza tagokból álló küldöttség tiszteletgel *Halmoz* János polgármesternél és később *Márkus* József főpolgármesternél. Átadtak egy kérvényt, melyben az ismeretes körülmények részletes előadása után kéri: „a pályázatnak nyílt pályázattá való átváltoztatását és pályaműveknek olyan újabb elbírálását, a melynél a pályázati feltételek tiszteltben tartása, valamint a művészeti meggyőződés és tudás érvényesíthetése biztosíthatassék.” Nyomban az említett küldöttség után a képzőművészek egyesülete nevében *Jendrassik* Jenő vezetése alatt *Basch* Árpád, *Szlányi* Lajos és *Kardai* Józsefből álló küldöttség tiszteletgel a nevezett dignitáriusoknál és átnyújtottak egy beadványt, mely szerint a március 28-án tartott egyetemes ülésben hozott határozat alapján a fent vázolt kérelmet a maga részéről is pártolja.

— **Álhir a török trónörökösről.** Egy berlini távirat alapján a mai budapesti lapok azt jelentették, hogy *Mohamed Resad* herceg, a szultán testvéröccse, a török trón örököse szombaton meghalt, miután napokkal előbb titokzatosan megbetegedett. A haláleset — ugymond a berlini értesülés — annál is inkább meglepő, miután a Yildiz-kioszkban az utóbbi időben különös izgatott állapotok uralkodnak. A szultán ugyanis rendkívül ideges, s beteges rémlátásában mindenkit összeesküvőnek tart. A meghalt trónörökös hirtelen megbetegedésekor is megindult a sutogás s halálát sem fogadták el egészen természetesen, hanem erősen gyanakodnak, hogy kapcsolatban van a Yildiz-kioszk mostani viszonyaival. *Mohamed Resad* herceget különben nem nagyon szívelték a szultán palotájában, sőt úgy mondják, gyűlölték, mert nyers, zarnok természetű férfiú volt. Ez értesülésekkel szemben budapesti tudósítónk ma este azt táviratozza, hogy a *bécsi török főkonul* a trónörökös haláláról szóló híreket megcáfolta.

— **Egy szobrász a királyról.** Egy német újságíró meginterviewolta *Bartholdit*, a hírneves párisi szobrászt, aki az *Erzsébet* királyné-szobor bíráló-bizottságának tudvaleg egyik tagja volt. A király a zsüri külföldi tagjait meghívta az udvari bálra és *Bartholdival* egy negyedóraig beszélgetett az *Erzsébet* szoborpályázatról. *Bartholdi* beszélgetés közben megfigyelte a király arcát:

— Az emberek arcán — ugymond *Bartholdi* — maradandó nyomot szokott hagyni az

élet tömérdek csapása, fájdalma. Nagyon meglepett, hogy a király arcán nem találtam meg a nagy csapások nyomát. És amint néztem a királyt, azt gondoltam, hogy ez a természetes szelidség, ez a jóságos mosolygó tekintet, amely elrejtí a lelkiszívvedéseket, elpusztíthatlan sajtósága jellemének, melynek alapvonása a jóság.

— **Arad és a magyar helynevek.** Egyik budapesti újság húsvéti számában figyelemreméltó cikket közöl a magyar helynevekről, illetve a helységnevek magyaros rendezéséről *Fekete* Zsigmond tollából. A mellett harcol a cikk, hogy a városok és községek régi, magyaros helyneveit mielőbb állítsák vissza. Az „Arad” névről a szerző így emlékezik meg:

Okleveleinken *Orod*, *Arad*, *Arud*, *Vrod*, *Arod*, *Horod*, *Harud* és bővítve *Orodi*, *Harudi* stb. alakokban rendkívül elterjedt név volt. Ugy vélem, egy a parth *Urud*, *Orod* arszak nevével, kinek fia *Pakor* nyilatkozta le *Crassus* triumvir. Mikor később a rómaiak törbe csalák, halálát a zsidók is egy évig siratták. Eme *Pakor* szintén meg van személyneveink közt, s ugyanegynek vélem a bolgárok *Sogor* nevét is. Arad vár neve innen ered tehát, nem az oláh, vagy szláv *Gorod* eredínált névből, mint a történetírók állítják.

— **A lipótvárosi kaszinó elnöke.** *Budapestről* táviratozza tudósítónk: A lipótvárosi kaszinó tagjai nagy szótöbbséggel elhatározták, hogy *Falk* Miksa dr. helyére, ki az elnökségről lemondott, *Bánffy* Dezső báró volt miniszterelnököt fogják kandidálni.

— **Házasság.** Vasárnap délelőtt fényes esküvő volt Aradon, *Spitzer* Ida kisasszonynak, özv. *Spitzer* Simonné bájos leányának húsvét első napján esküdött örök hűséget *Kaufmann* János verseci nagykereskedő. A polgári esketés után a násznép délben fél 12 órakor az izraelita templomba ment, hol a fiatal pár házasságát egyháziilag megáldották. Az esketés tanúi *Strasszer* Zsigmond budapesti nagybirtokos és *Ausch* Pál kis-perkátai intéző voltak, koszoruspárok pedig *Spitzer* Malvin dr. *Ozorai* Lajossal, *Gebhart* Juliska *Sebők* Rikárdal, *Weil* Magduska *Gebhart* Pistával, *Vértes* Alma ifj. *Vas* Sándorral.

— **Kinevezés az adóhivatalhoz.** A m. kir. pénzügyminiszter az aradi kir. adóhivatalhoz *Tóth* Lajos pankotai adóhivatali II. oszt. pénztárnokot adóhivatali I. oszt. pénztárnokká kinevezte.

— **Vlascics miniszter és Bülow.** Velencéből táviratozzák, hogy *Bülow* gróf német birodalmi kancellár, aki a húsvéti ünnepeket nejjével együtt Velencében tölti, a néhány napig szintén ott időző *Vlascics* Gyula vallás és közoktatásügyi minisztert estére hívta meg. Az estén a kancellár két testvérén kívül, akiknek egyike a német császár szárnysegéde, másika berni német követ, résztvettek még *Morosini* grófnő, *Wedell* gróf romai kvirináli német nagykövet és neje, *Lihnovszki* herceg, valamint a kancellár nejjének anyja, *Minghetti* olasz államférfi özvegye.

— **Athelyezett huszárhadnagy.** *Dezsán* Benő, m. kir. 8-k honvédszázadbeli hadnagyot, Aradról áthelyezték a szegedi törzshöz, segéd-tiszt szolgálatokra. A jó modoru és népszerű tiszt távoztása mindenütt, ahol ismerték, sajnálatot kelt.

— **Sorozás.** A Kossuth-utcai honvédlaktanyában ma vette kezdetét az aradjárás hadkötelesek sorozása. Ma délelőtt *Kurtics*, *Mácsa* és *Zsigmondháza*n született hadkötelek állottak elő, 200 hadköteles közül mintegy ötvenet soroztak be.

— **Szomorú feltámadás.** Szomorú húsvétra ébredt — mint tudósítónk írja — *Lelész* község lakossága. A község leégett s a gazdák a legnagyobb nyomorba kerültek. A tűz szombaton este hat óra tájban ütött ki, a mikor a lakosság legnagyobb része a feltámadási ünnepé-

lyen vett részt. *Pocsatkó* Antalnén kalácsot süttött az ünnepekre s úgy megrakta a kementét, hogy a tűz lángja meggyújtotta a ház zsúfedelét. A nagy szélben az égő szikrák szétröpültek s alig egy negyedóra alatt már a környékbeli házak is lángban állottak. Nemsokára már *negyvenkét ház égett*. A lakosság rémülve otthagya a feltámadási körmenetet s hazafutott, hogy megmentse, amit tud. A tűzkáron kívül egyéb szerencsétlenség is történt. Az istállókaól kiszabadult jóságok bömbölve futkostak az utcákon keresztül s e közben *két gyermeket agyontapostak*. *Szulik* Márton a padiasoz állott s az égő menyezeten keresztül leszakadt a szobába, ahol a nagy füst megölte. Leszakadt egy égő tüzes gerenda is s ez maga alá temette *Pajdusek* Adámot. A tűz *Lelész* lakosságát szörnyű nyomorba döntötte.

— **Eljegyzések.** *Berán* Béla, az aradi ipartestület elnökének fia, eljegyezte *Draucón* *Vikol* Lipót földbirtokos leányát *Margitkát*.

Preisich Mór földbirtokos eljegyezte *Kohn* Lázár petrozsényi kereskedő bájos leányát *Katicát*.

— **Blaskovits Ferenc** országgyűlési képviselőt, mint irtuk, a király kerci apáttá nevezte ki. A képviselő, mint apát, ilyen minőségben vasárnap tartotta első miséjét a *vingai* katolikus templomban. Az istentiszteletet magyar szónoklat előzte meg, melyet *Blaskovits* mondott el a szószékről. Tiszteletére *Vadács* János esperes ebédet adott, melyen az új apátot meleg óvációkban részesítették.

— **Magyar zarándokok a pápa előtt.** *Rómából* írják: A pápa ma fogadta a magyar zarándokokat, kiknek vezetője *Pokorny* egyetemi tanár. A zarándokok nagy része egyetemi hallgatókból és középiskolai tanulókból áll.

— **Milliomos és koldus.** Nagyváradon, mint az egyik ottani lapban olvassuk, báró *Königswarter* Hermann ismert jótékonyágát még most is sokan élvezik. Egyebek között vannak a bárónak afféle házi koldusai, akik minden hónapban megkapják az ő járandóságukat. Ezt a járandóságot dr. *Márkus* László, a báró ügyvédje adja ki minden elsején. A koldusok között, a kiket a báró segélyez, van egy, a ki minden hónapban egy koronányi járadékot élvez. A derék magyar a koronaért pontosan beállít minden elsején és önérettel veszi fel járandóságát. Nemrégiben egyszer nagyon alkalmatlan időben érkezett s dr. *Márkus*nak sok dolga volt. Nem is volt kéznél aprópénze.

— Jöjjön később — mondja a koldusnak.

— Kérem — válaszol az — még a múlt havi koronámat sem kaptam meg és így két koronát kapok.

Dr. *Márkus* beleynult a zsebébe és kivett két hatost és hogy előre lerázza a nyakáról az alkalmatlan embert, így szólt hozzá:

— Itt van ez a két hatos, a többit majd megkapja később.

A koldus meghökkeve néz a pénzdarábra, azután gyanakvó szemmel nézi végig dr. *Márkus* és utánaözhatatlan kézmozdulattal és hanghordozással kérdi:

— Talán megbukott a báró ur, hogy husz percentet tetszik nekem kínálni? . . .

— **Kardpárbaj.** *Papp* Andor volt aradi huszárfőhadnagy, ki jelenleg a magyar-óvári gazdasági akadémia hallgatója, ma ugyanazon afférből kifolyólag, melyért már szombaton vott duellumot, újabb két kardpárbaja volt. Az első a *Fodor*-féle vívóterembe *Cserey* Odön gazdasági akadémia hallgatóval vívta, kinek két huszárfőhadnagy segédkezett. A felek háromszor csaptak össze s a párbaj *Cserey* könnyű sebesülésével végződött. Második párbaja este fél 7 órakor volt *Nikitics* Sándor gazdasági, ebben is sértetlen maradt *Papp*, ki ellenfelét halántékán és hátán sebesítette meg.

— **Rhodes Cecil végrendelete.** Mint a „Daily Mail“ értesül, Rhodes Cecil vagyonának legnagyobb részét az angol ifjúság imperialisztikus irányban való nevelésére szánta végrendeletében. Ennek a nevelésnek az volna a feladata, hogy a brit faj intellektuális fejlődését idézze elő. E célból nagy összeget hagyott az oxfordi egyetemre. Érdekes, hogy mint a „Daily Mail“ írja, Rhodes a végrendeletében nem hagyott semmit a rhodesiai aknák és vállalatok fejlesztésére. A végrendelet végrehajtói: *Roseberry lord, Grey earl, Beit és Jameson dr.* Rhodes holttestét Fokvárosban a halottas házból a székesegyházba a Long Cecil agyúnak a lafettáján fogják vinni, amelyet Kimberley ostromakor csináltak. A holttestet vonat viszi tovább Buluwayoba és onnan M. topo Hillsbe, hol Rhodest el fogják temetni. Rhodes óriási vagyont hagyott maga után. A hagyatékot hetvenkét millió koronára becsülik. Rhodes, aki többek között a De Beers Companynak volt az igazgatója, a múlt évben csupán tantiéme fejében két millió ötszázhuszezer koronát kapott. A társaság alapszabályai szerint 7900 részvénynek kellett a birtokában lenni, ami 320 ezer fontot, azaz 7 millió 680 ezer koronát képvisel. Rhodesnek, hozzávetőleges becslése szerint körülbelül 40—50 ezer Beers-féle részvénye volt, amelynek nem kevesebb, mint 48 millió korona a mai értékük. Rhodes ezenkívül még számos más bányatársaságnál, vasúti vállalatnál volt érdekelve. Vagyonát, az alapítványok kivételével, fivérei és egy nőtestvére öröklí.

— **Még egy ügyvédi irnok.** Aradon egy hét leforgása alatt épen három ügyvédi irnokot fogott el a rendőrség. Vasárnap este ismét letartóztatott egy ügyvédi irnokot, ki pár évvel ezelőtt Miskolcon meglopta a lakótársát és akkor megszökött. A miskolci törvényszék vizsgálóbírája országosan körözette s ennek alapján most a körözéstől számított három év után fogták el a tolvajt Aradon. *Batta Zoltán* több év előtt Miskolcon lakott és ott ügyvédi irnok volt. 1899-ben kétszáz forint eltolvajlása után megszökött a borsodi székvárosból és megfordult azóta szülőhelyén, Vácott, a Lol sor alatt is állott, volt Nagyváradon, Nagy-Szalontán, hol egy közjegyzőnél dolgozott. Szökése után Miskolcon megindították ellene a büntető eljárást, keresték mindenfelé, de nem találták. Megfordult azóta egy alkalommal Miskolcon is, de baj nélkül uszta meg ezt a látogatást. Március 27-én Aradra hozta végzete. Lakást vett és bejelentette magát. A bejelentő-lapra valódi nevét írta s ezzel kiszolgáltatta magát a rendőrségnek, a hol nyilvántartják az országosan körözött egyéneket. *Greén Nándor t.* főkapitány azonnal elővezettette Battát s sürgönyváltás után még tegnap éjjel elszállították Miskolcra.

— **A kapitány ur hölgyismerősei.** Különös válópórt indított K. Tivadar bécsi mérnök szép fiatal neje, Szidónia, ellen. Váló okul neje hűtlenségét hozta föl s bizonyítékul a keresetbe egy képet csatolt, melyen neje huszárszti egyenruhában van lefényképezve egy valóságos kapitánnyal. A panaszos, ki a reunwegi kaszárnyával szemben lakik, amint nemrég egyszer hazatért, észrevette, hogy neje előle valami tárgyat el akar rejteni. Elkapta tőle s az említett kép volt. Kérdőre vonva, az asszony azt mondta, hogy jux-ból vétette le magát közösen a kapitánnyal, akit neki egy barátnője mutatott be s ugyancsak „jux“-ból választotta a huszárcapitányi ruhát is. Ebben a dologban semmi különösöt nem látott, annál kevébbé, mert a kapitány ur többi hölgyismerősei is így fotografáltatták le magukat. A férj azonban a dolgot nem tekintette „jux“-nak, hanem nagyon is komolynak s megindította a válópórt.

— **Betörés a Flórián utcában.** Tegnap éjjel két ismeretlen egyén betört *Hirschfeld* Márkusnak Flórián-utcában levő szatócsüzletébe, melynek pénztári fiókját kifeszítették. A betörést másnap reggel vette észre a kereskedő s jelentést tett arról a rendőrségnek, a mely keresi a betörőket. A kifeszített fiókban nem találtak pénzt az éjszakai vendégek, mert *Hirschfeld*

vasárnap este magához vette a kassza tartalmát.

— **Halálozások.** *Onodi* Gergely aradi államasuti hivatalnok 36 éves korában elhunyt. Temetése holnap délután 5 órakor lesz a pályaház raktár-épületéből.

Kovalecsik János lippai felső kereskedelmi iskolai tanár ma reggel Lippán meghalt. Temetése csütörtök délelőtt lesz.

— **Hivatalvesztésre ítélve.** A makói fegyelmi ügyek száma ismét megfogyatkozott eggyel, a *Garai* Lőrincével. Lehet annak öt vagy hat éve is, mikor *Garai* Lőrinc városi irodatiszt ellen megindult a vizsgálat, mert az iratokról leszedett egy jó csomó bélyeget és értékesítette az újabbán beérkezett ügydaraboknál. *Garait* nyomban felfüggesztették s a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányja most hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet jogerőssé váltá után az öt-hat év óta helyettesül betöltött állásra a képviselő fog irodatisztet választani.

— **Az áruló nadrággomb.** Nagy hirre vergődött a legutóbbi időben Torontál vármegye, egyszerre ontja azt a sok szenzációt, amit hosszú évtizedeken keresztül rejtgetett óvatosan. A közigazgatási rendszeren kívül érkezik onnan csaknem naponta érdekes újság. A legújabbat *nagybecskereki* levelezőnk jelenti. *Mokics* Obrád, *Oppova* község pénztárosa, már évek óta nem számolt el az egyházi pénzekkel. Amolyan szabad prédának tekintette, amihez talán neki is van jussa, mint görög-keletinek. Tegnap aztán megszimatolta, hogy vizsgálat van készülőben, amely egyszerre lerántja a leplet üzeméről. Azért, hogy eltakarja azt, ami lehetséges, előszedte egy ócska nadrágjának hátramaradt részleteit, azt bemártotta petroleumba, azután meggyújtva rádobta az ablakon keresztül a főkönyvre. A könyv elégett, de a nadrág egyik el nem égethető gombja árulója lett *Mokics*nak, akit ma letartóztattak és beszállították a nagybecskereki ügyészség fogházába.

— **A magyar helységnevek ellen.** A magyarországi zöldszászokat, akik szeretnék elhíttetni, hogy magyarellenes törekvésekben a hatalmas német nemzet támogatja őket, meg németországi ellenségeinket, akik folyton a magyar helységnevek ellen agyarkodnak, egy félhivatalos németországi jelentés most teljesen dezavualja. A jelentés szerint az a hír, amely szerint a német császár az *Alldeutsche Vaterland*-nak a helységnevek magyarosítása ellen Braunschweigba tervezett demonstrációját megtiltotta, már azért sem való, mert ilyen tüntetést nem is terveztek. Egyáltalában mostanság — mondja a félhivatalos jelentés — gyakran helyeznek el a magyar sajtóban ilyféle, a német védőegyesületek működésére vonatkozó, de teljes tájékoztatanságra valló híreket; Berlinben ez áhírek szerzőjéről egy határozottan németellenes, szervezett nemzetközi társulatot gyanítanak.

— **Hogyan mulatnak a franciák?** *Párisból* jelenti a táviró ezt a különös esetet: A múlt éjjel a Boulevard de la Villette-en egy nyilvános házban a vendégek között nagy verekedés támadt, a melyben az emberek egymásra lövöldöztek. A rendőrség 11 sebesültet vitetett a kórházba, köztük két haldoklót. Negyven embert letartóztattak. A verekedés oka ismeretlen.

— **Előleptetésok az italmérsi osztálynál.** *Institoris* Kálmán polgármester *Bittner* József városi italmérsi vizsgálot az elhunyt *Weisz* Henrik helyébe italmérsi ellenőrre, *Reiner* Lipótot első vizsgálóvá léptette elő, *Leopold* Ignácot pedig második italmérsi vizsgálóvá nevezte ki.

— **A szerencsehozó szeg.** *Margit* kisasszony egy jobb vidéki szinpad bakfise volt, de bakfis volt az életben is, mert kevéssel előbb végezte el a sziniiskolát és még csak egy éve működik vidéki szinpadon. Nagyon kedvelték a vidéken, a kis színész nő nagyobbra vágyott. Egyszer csak azt hallja, hogy egy budapesti szinkör, igazgatója lesz jelen az előadáson abból a célból, hogy nyárára ügyes színész-

nóket toborozzon. A kis *Margit* nagy lámpalázzal játszott, még pedig olyan lámpalázzal, hogy már látta, hogy a budapesti szerződésből nem lesz semmi. *A milliók a hó alatt* című darabban lépett fel. Ebben van egy jelenése, mikor lecsik a földre és felkiált:

— Jaj!

Ez a jelenet veszedelmesen közeledett. *Margit* szabályszerűen lecsik és eközben, hogy, hogy nem, egy — szegre ült le. A „jaj“ kiáltás, mely ajkát elhagyta, olyan őszinte, igaz és megdöbbentő volt, hogy az egész színház zugott utána a tapstól. A budapesti igazgató is úgy tapsolt, mintha ő volna a klakk feje. A felvonás vége után tíz perccel *Margit* kisasszony már a budapesti szinkör szerződött tagja volt. *Margit* kisasszony nem volna színészvér, ha a szerencsehozó szeg el nem tette volna — talizmánul.

— **Halálba a büntetés elől.** *Molnár* György orosházi lakos töbrendbeli betöréssel volt gyanúsítva. E héten vásárhelyi csendőrök jártak Orosházán, hogy a gyanúsított embert letartóztassák. *Molnár* György megtudta a csendőrök érkezését s a büntetéstől való félelmében felakasztotta magát.

— **Gyilkos százados.** *Kiev*ből táviratozzák: Az itteni kaszárnya udvarán *Szofronov* törzsszázados sok ember szemelättára agyonlőtte *Groszki* hadnagyot. A gyilkosság oka állítólag az, hogy az agyonlőtt hadnagy a századost megsértette családi becsületében.

— **Az orosz kém.** Berlinből jelentik, hogy a *Berliner Tageblatt* értesülése szerint *Grimm* alezredes árulását báró *Ropp* bécsi orosz katonai attasé és *Grimm* varsói kedvese fedezte föl. *Grimm*, akit a hadhíroság életfogytig tartó fegyházra ítelt, büntetését a schlüsselburgi erődben fogja kitölteni. Most már bizonyos, hogy Németország nincs belekeverve az árulási ügybe. *Grimm* csupán *Ausztria Magyarországnak* adta el a mozgósítási terveket, azonkívül Franciaországnak is szolgáltatott ki több fontos okmányt. *Puzyrevszki* varsói parancsnokló tábornoknak nem volt része az árulásban. Csak annyiban volt összekötetésben *Grimm*el, hogy ez két váltót zsíralt a tábornoknak, kivel bizalmas barátságban volt. Ez is súlyos megsértése a fegyelemnek és a tábornok bünhödni is fog amiatt, amiért egy alárendeltjének szivességét igénybe vette.

— **A vámházi sikkasztót elfogták.** Az Amerikába igyekvő sikkasztók végzete elére *Sztahulyák* István vámtisztvisztet is, aki, mint a minap meírtuk, sikkasztást és hamisítást követett el a budapesti fővámhivatal posta- és csomagosztályában. A könnyelmű ember szónéikül ott hagyta beteg nejét és megszökött a fővárosból. Három nap teit el csak azóta, hogy a főkapitányság köröző levelet adott ki ellene. A hamburgi rendőrség, amelynek szintén megküldötték a bűnös személyleírását, ma táviratban közölte a budapesti rendőrséggel, hogy *Sztahulyák* Istvánt a német kiköt városban letartóztatták.

— **A Kossuth-szoborra.** *Goldschmidt* Mihály ur az Angyal Dezső ravatalára szánt koszoru megváltása fejében lapunk szerkesztőségéhez tíz koronát küldött be, mely összeget az aradi Kossuth-szobor alapja javára adományoz.

— **Lábrakelt sonka.** Szombat este, a fel-támadási ünnepély után *Fejér* Gyula templomutcai üzletének ajtójáról *Oross* József rovott multu ember leakasztott egy 10 kilós prágai sonkát és a nagy tömegben akart elmenekülni. *Mátyás* detektív észre vette a lopást. Oroszt elfogta és a rendőrségre kísérte.

— **Halál a vendéglőben.** *Kamrás* Ferenc budapesti külső kerepesi-ut 80. szám alatti vendéglőjében ma éjjel egy ismeretlen férfi hirtelen rosszul lett. A vendéglős a lakásán helyezte el a beteget, a ki reggelre ott meghalt. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy az ismeretlen férfi személyazonosságát megállapíthassa.

— **Köszönetnyilvánítás.** A husvétii ünnepnapokat megelőzőleg, áruházam oly mérvű látogatásban részesült, hogy indítva érzem magam, ez uton nyilvános köszönetet mondani mindazoknak, kik szives bizalmukkal kitüntettek. Bár, a nagyobb forga-

lomra számítva, megtettem mindent, hogy a kiszolgálás gyors és potos legyen, mégis köszönetemet kell nyilvánítani a nagyérdemű közönségnek azért is, hogy kiszolgáló személyzetem nehéz munkáját méltányos és türelmes magatartásával megkönnyítette. Gondom volt továbbá arra, hogy a vidéki rendelések, melyek ez alkalommal nagyobb számban, mint valaha beérkeztek, idejekorán eszközöltessenek és megvagyok győződve, hogy az igen tisztelt vidéki közönség legteljesebb megelégedését is sikerült kivívnom. Arad, 1902. március 31 én kiváló nagybecsüléssel: Porter Vilmos Nagy-Aruház, Arad, Szabadságtér.

— **Ujtás!** *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadságtér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vásár és ünnepnapon eszközöket felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szíves figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselővel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Az aradmegyei közkórház** betegforgalmának kimutatása 1902. március végéről: Maradt a multhóról 139 fi, 97 nő, e hóban felvett ápolásra 164 fi, 78 nő, összesen ápolott 303 fi 175 nő = 478. Ezek közül elbocsátott gyógyulva 118 fi, 57 nő, javulva 56 fi, 24 nő, gyógyulatlan 6 fi, 5 nő, meghalt 9 fi, 14 nő, összes fogyatkozás 189 fi, 100 nő, maradt ápolás alatt 114 fi, 75 nő. Összesen 189, ápolási napok száma 6715.

Kikötött huszár.

(Menekülés a kínzás elől.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, április 1.

Husvét első napján a katonai őrség városzerte keresett egy huszárt, aki még szombaton este szökött meg a szegedi 3. honvédhuszárezred kaszárnyájának istállójából. A katonai őrségnek a kutatásban segédkezett a rendőrség is, mely végre nem minden kockázat nélkül el is fogta az elkeseredett huszárt és átszolgáltatta az őrségnek.

Aranyos Sándor közhuszárba igazi katonavér szorult. Vitéz legénynek ismerték és bár mindig volt valami a rovásán, nem bántak vele túlszigorúan. Jó lovasember volt, mindenütt használni lehetett, csak éppen a nagy természet okozott sok galibát. Utóbb nagyobb csínytevést rögtönzött, miért aztán kimondták rá a legsúlyosabb kaszárnya-büntetést: a megszégyenítő közepkori kikötést.

Szombaton délután hajtatott végre a makacs huszáron ez a kemény ítélet. A kaszárnya egyik istállójában kötötték ki. Kezét, lábát jól összemadzagolták egy faoszlophoz, úgy, hogy csak a lábujja érintette a földet. De az *Aranyos Sándor* erején nem egy könnyen lehetett kifogni. Az izmos legény kiszabadította a jobb kezét, bicskát vett ki a zsebéből és elvágta a sanyargató köteleket. Azután pedig — vesd el magad! — nekivágott az alsóvárosnak és kedveséhez ment.

Az estét is töltötte el. A szökött huszárt nyomban üldözőbe vette a kirendelt őrség, mely az alsóvárosi rendőrséggel megerősödött. De egész éjjel hasztalan rohták a sötét utcákat. *Aranyos Sándor* rektek helyét nem tudták megtalálni.

Vasárnap reggel *Csordás* rendőrsparancsnok nyomára jött a szökevény tartózkodási helyének. Maga mellé vette a katonai őrséget, több rendőrt és délután a Hattyás-sori ház elé

állították. Az ajtó zárva volt. *Csordás* beköltött:

— Nyissák ki!

Hallatszott, amint a huszár a vele lévő asszonynak mondotta:

— Ha ki mered nyitni, levágok!

Az őrsparancsnok ismét beszólt:

— Ha nem nyitják ki, oetörjük. Hiába minden ellenszegülés, idekint nagy fegyveres erővel vagyunk.

A huszár visszakiáltott:

— Nem félek, ha egész ármádiával jönnek is rám!

Az asszony, nem félve az elszánt huszár fenyegetéseitől, hirtelen kinyitotta az ajtót. A kettős őrség belépett, mire *Aranyos Sándor* összeverte a bokáját:

— Megadom magamat!

Közrevették és bekisérték a huszárkaszárnnyába, ahol a szökevényre megint csak nehéz sor vár.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A milliós kártyanyereség.** Sok szó esett arról a híres kártyapártiról, mely néhány hó előtt a bécsi Zsoké-kubban folyt le s melynek gróf *Potocky József* lengyel nagybirtokos és *Szemere* M. klós képviselő voltak a hősei. Egy éjjelnek, makaóban és baccarat on Szereről. A bécsi lapok erősen követelték, hogy mindazok ellen, akik e házard kártyázásban részt vettek, megindítsák a bünvádi eljárást. Lett is fogantatja. Amint ugyanis értesülünk, nemcsak *Potocky* és *Szemerét*, de még *kilenc arisztokratát* és ismert sportférfiut a büntetőbíró elé állítanak az osztrák btkv. 522. § ába ütköző vétség miatt s már a tárgyalást is kitűzték. A szenzációs pört, a melynek e szerint tizenegy vádlottja lesz, április 10-én a bécsjózsefvárosi büntetőjárásbírósa fogja tárgyalni.

§ **Betörés a trafikba.** A múlt év december 21-ének éjjelén álkulesos tolvajok jártak özv. *Szabados Rezsóné* budapesti. üllői-ut 20. szám alatt levő trafikjában, a honnan 80 korona pénzt s mintegy 500 korona értékű bélyeget és szivart vittek el. Mint tettest elfogta a rendőrség *Termes* Lajost, a kit betörésért már négyszer büntettek. A veszedelmes gonosztevőt csak pár nappal előbb toloncolták haza Tatára s vele együtt börtönbe került *Mann Albert* is, akinek egy külvárosi korcsmája van s a rendes tanyája a főváros csavargó népének. Ugy került a korcsmáros is bajba, hogy a trafikból ellopott bélyegekkel beállított régi barátjához, *Szabó János* házgonnokhoz.

— Itt ez a csomó bélyeg, tégy vele a mit akarsz, — mondotta.

— Miért? — kérdezte *Szabó*.

— Egy tolvaj hagyta nálam s én — tudod, hogy mennyire üldöz a rendőrség — nem tudok vele mit tenni.

Erre *Szabó*, a ki már a lapokban olvasta a trafikba történt betörést, a bélyegekről állította a rendőrségre s így került a vádlottak hurokra, *Mann* is *orgazdaság* gyanúja alatt. A mai tárgyaláson, melyen *Cseke* bíró elnökölt, *Termes* tagadta a betörésben való részességét s azzal védekezett, hogy a kérdéses időben, miután pár nappal előbb hazatoloncolták, Budapesten sem volt. A másik vádlott, *Mann Albert* korcsmáros pedig azt állította, hogy a bélyegeket igenis *Termes* hagyta nála s mert ő sejtette, hogy lopásból ered, a rendőrség kezébe akarta juttatni. Szó sem lehet hát arról, hogy ő orgazdája lett volna *Termes*nek. A törvényszék *Termes* alibije dolgában a toloncház vezetőségéhez fordult felvilágosításért.

NAPIREND.

Április 2. Szerda. Róm. kath. naptár: Paul. Fer. — Protestáns naptár: Teodózia. — Görög-keleti naptár (március 20.): Szabb. vértanúk. — A nap két 5 óra 22 perckor, nyugszik 6 óra 13 perckor — A hold két 1 óra 49 perckor, nyugszik 11 óra 32 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változóköny, enyhébb, elvélve csapadék.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, április 1.

Fagyponntal köszöntött be április hónapja, mikor már a fák is zöldülnek, féltő, hogy a hideg még kárt tesz gyümölcsfaikban.

A vetési munkálatok még folyamatban vannak.

A gazdaközönség megelégedéssel szól a vetések állásáról.

Csekély forgalom, gyenge behozatal.

Mintegy 600 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri kelt el, valamivel olcsóbb áron.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I ső minőségű 8:30—8:40.

Buza közép minőségű 8:10—8:20.

Tengeri 4:60—4:65.

Rozs névleges jegyzés 6:10—6:30.

Arpa névleges jegyzés 5:20—5:40.

Zab névleges jegyzés 6:30—6:50.

Az irányzat lanyha.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 5000 koronát nyertek: 6581 18975.

2000 koronát nyertek: 4911 6483 8217 8512 11348 21662 38908 29049 36038 37794 39853 42648 43587 44425 45266 47993 49393 54533 57928 58068 59296 71182 71977 72948 78160 84268 91742 94598 94890 98300.

1000 koronát nyertek: 367 1203 1617 4798 5754 5441 7692 11179 13756 17474 16696 19485 23545 24994 25266 28642 26277 31360 31652 31723 34458 34229 34927 37417 40767 41684 42322 42659 47030 47186 50699 53276 57485 57513 60069 61804 64321 34857 65157 65391 69072 72998 75029 76033 76248 77301 77861 80286 84157 87010 87881 97980 88155 88597 96064 97730 97955.

500 koronát nyertek: 346 1309 8639 9030 11200 11364 12061 12404 15618 15631 17462 17724 19600 21117 24422 25371 25615 25 57 29267 36697 36941 37302 41063 41079 44516 45934 46077 48084 48242 49239 51981 54645 57941 57863 60987 61537 61697 61845 62362 63290 63482 64484 70725 73926 74602 80277 82620 82900 85239 85251 89023 90901 91957 93480 98325.

— **Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság** forgalmi kimutatása 1902. március 1-től 15-ig. Személyszállítás 1902. márc. 16-tól 31-ig 19418 személy, bevétel 3611 korona 40 fillér, 1901. március 15-től 31-ig 20610 személy, bevétel 3619 korona 60 fillér, 1902. január 1-től március 31-ig 92641 személy, bevétel 18698 korona 10 fillér, 1901. január 1-től március 31-ig 92508 személy, bevétel 18510 korona 20 fillér. Teherszállítás 1902. március 16-tól 31-ig 1332050 klg., bevétel 1758 korona 67 fillér, 1901. március 16-tól 31-ig 1446500 klg., bevétel 1456 korona 08 fillér, 1902. január 1-től március 31-ig 8273340 klg., bevétel 9461 korona 22 fillér, 1901. január 1-től március 31-ig 8583080 klg., bevétel 8819 korona 12 fillér.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, április 1.

Magyar aranyjáradék 4%	119.95
Magyar aranyjáradék 4%	97.55
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	120.—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	100.60
Magyar keleti vas	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.35
Magyar italmegváltási kötvény	100.65
Horvát nyarom földterhermentesítési kötvény	96.50
Magyar szellemi sorsjegyek külsőn	204.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	162.—
Osztrák papírjáradék	101.40
Osztrák papírjáradék	101.25
Osztrák járadék ezüst	121.—
Osztrák járadék arany	121.—
Koronajáradék	99.25
1860-iki államsorsjegyek	153.—
Osztrák-iki államsorsjegyek	151.—
Magyar hitelbankrészvény	705.50

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 1.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételköv mérsékelt. Lanyha irányzat mellett 9.000 métermázsza került forgalomba, kezdetben 10. zárlatkor 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül rozs néhány fillérrel olcsóbb, zab elhanyagolt. Időjárás borús.

Zárlat 12 órakor:

Buza áprilisra	8.97—8.98
Buza májusra	8.96—8.97
Buza októberre	8.03—8.04
Rozs áprilisra	7.25—7.26
Rozs májusra	—
Rozs októberre	6.54—6.56
Zab áprilisra	7.—7.01
Zab májusra	—
Zab októberre	5.85—5.86
Tengeri májusra	5.02—5.03
Tengeri júliusra	5.15—5.16
Repce augusztusra	12.—12.10

Zárlat 5 órakor:

Buza áprilisra	8.92—8.93
Buza májusra	8.90—8.91
Buza októberre	8.01—8.02
Rozs áprilisra	7.22—7.23
Rozs májusra	—
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	7.01—7.02
Zab májusra	—
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.01—5.02
Tengeri júliusra	—
Repce augusztusra	12.05—12.15

Zárlat 8 órakor:

Osztárk hitelrészvény	696.50
Magyar hitelrészvény	712.50
Leszámítolóbank részvény	440.—
Rima-Murányi vasmű részvény	509.—
Osztárk-magyar államvasuti részvény	675.—
Közuti vasút	653.—
Városi villamos vasút részvény	318.—

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. e. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig sz. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

REGÉNY-CSARNOK.

A fehér hattyú.

Regény három kötetben.

Írta: **Catulle Mendès.** [10]

(Folytatás.)

Brascasson-t eddig verték ugyan, de legalább nem kellett dolgoznia. Most dolgoznia kellett anélkül, hogy a veréstől megszabadult volna. Ez kemény sorsnak tünt föl előtte.

A büntetés a nehéz munka után jutalom helyett egészen megölte benne a jó és rossz között való megkülönböztetés halvány ismertetését, mely alig ébredt fel benne, de ilyen módon már ki is aludt. Eleintén bámult sorsa felett, majd rettenetes vágyat érzett ő is a rosszra. Gonosz is lett. Midőn nem érezte a háta

megett a mester szemeit, készakarva elrontott valami értékes bőrt, s ha a vétkést nyomozták, a másik inasra fogta, aki inkább hülye volt, mint szelid természetű és nem is tudta magát védeni. Ugyanekkor ocsmány gondolatokkal is foglalkozott már. Nemcsak a teste volt megmérgezve, hanem a lelke is. Egyszer, a Jardnier utcán áthaladva — valami munkát kellett hazaszállítania — röhögve állott meg két félig kinyitott ablaktábla előtt és bekaudikált, mintha ráismert volna arra a helyre.

Ettől fogva a legszemtelenebb gamin lett belőle, aki ocsmányságokat firkált a falakra és mindig csak a rosszon törte a fejét; szemetet kevert az ételes kosárba és vigyorgott örömben, midőn a mestere evés közben dühöngött az undor miatt. Mindennek az lett a következménye, hogy egy szép napon inasát lábával rugdosta ki az utcára. Ez különben tisztán logikus eljárás volt. A fricskával kezdődő inaszkodásnak lábrugdosásokkal kellett égződnie.

Ekkor már tizenöt éves, sovány, sebhelyekkel telt, fájós szemű suhanc volt és úgy csavargott rongyaiban egy ideig az utcákon, minden cél nélkül. Egy bazár előtt elhaladva, zöld ládikát látott, egy-két cipő kefével és fényképpel, a boltban nem volt senki, közeledett a ládikához, megtetszett neki, s minthogy senki sem látta, elvitte az egészet mindenestül. A lopás gondolata még csak eszébe sem ötlött, legalább nem volt szándéka a ládikát eladni. A véletlen gyakran életpályát termelt: s másnap Brascasson a Lafayette téren büszkén ajánlotta fel magát a járókelőknek ujdonaú szerzőságaival és felcsapott cipőtisztogatónak.

Boldognak érezte magát, mert szabad volt! Nem fenyegették többé az apácák, sem a mester s hasra feküdvé, kéjjel sütkérezett a nap sugaraiban, nem zavartatván magát Lazaronihoz illő dolce far nientejében, csak ha valami munkája akadt, vagy legfeljebb, ha a bérkocsisok meséjét hallgatta, akik ostorral kezükben nem messze tőle álldogáltak kocsijuk mellett. Két dolog volt mégis, melyek megzavarták álmodozásait: Egy lepedőnagyságu sárga vastag fekete betűs szinlap, mely közel hozzá volt a falra ragasztva mindennap, és a térnek másik oldalán levő fodrász-terem, melynek kirakataiban diszelve parókák és hajfonatok között szünetlenül két nő viasz-szobor forgott erősen kivágott ruhában.

A színház és a nők! Ezek lettek álmainak középpontjai. Valahányszor csak rápillantott fájós szemével arra a szinlapra a betűket csaknem megelevenülni, táncolni látta rajta. Noha még soha sem volt alkalma bejutni a nézőtérre, mégis a hallomás után elképzelte magának az egészet: a csillárokat, a festményeket, a páholyokat, az öltözékeket s a szinpadon a távoli alakokat, melyeknek karjairól tulvilági z ne szól, mintha inkább istenek, mint az emberek volnának Ezekhez az ábrándokhoz járultak még a mulnak emlékei, a kegyes nénék oktatásai, úgy, hogy gyakran, midőn elfáradt szemei előtt a színészek nevei már lángoló betűkben ugráltak fel és alá, úgy tünt fel neki, félálomban inkább mint ében, mintha fénylő tövisekkel koszorúzott Jézust látna egy keresztben énekelni. De ennek a Jézusnak binvele-ja volt, mint a színház első tenoristájának, kinek csizmáját Brascasson gyakran tisztogatta, mióta a Lafayette-téren állomásozott. Ugyanez álmodozások közben nők is jelentek meg mindig előtte, kik csaknem mindig hasonlítottak a fodrász viasz-bábjaihoz, merészen mutogatva rózsaszín vagy fehérre festett kebleiket. Ezek is folyton énekeltek és mozaik padozaton hosszú uszályokat vontak maguk után; ezek a fényes ruhák azonban áttetszők voltak és az álom által szemléltetvé tett idomok még jobban elvakították, mint maga a csillogó kelme. Felriasztván álmodozásaiból, ismét maga előtt látta a nagy sárga szinlapot és bambán tekintett a viasz-bábuk örökös egyforma forgására. Ilyenkor megdörzsölte szemeit megvakarta füle tövét és bosszusan ült le a kefértartója mellé.

Egy alkalommal megszólította a tenoristát, cipőtisztítás közben:

— Két sou naponkint, tizennégyre megy egy hét alatt. Tizennégy sou az ára a karzati jegynek is. Egy hétig ingyen fogom a cipőt tisztogatni, ha akar érte egy jegyet adni.

A tenorista hangjának veszélyeztetésével, kacajban tört ki.

— Hát szereted te a színházat? Jer el estére, mond meg a nevemet az ellenőrnek és be fognak eresztetni.

Brascasson a nagylelkűségig meg volt indulva, s majdnem az összes fényképpel rákente a tenorista cipőire, melyek annyira fényesek lettek, hogy ebben a bőrtükörben szinte forogni látta a fodrász viaszszobrozeit.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

Alulírottak a legmélyebb fájdalommal tudatják minden rokon, ismerős és jóbarátaik nevében a felejthetetlen jó sógor rokon és jóbarát:

ONODI GERGELY,

máv. hivatalnok urnak,

1902. évi április hó 1-én, életének 36-ik évében, a Mindenható rendelkezéséhez képest történt elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai április hó 2-án délután 5 órakor fognak a raktár-épületből a görög káth. szertartás szerint a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás lengjen porai felett!

Arad, 1902. április hó 1-én.

Üzv. Simon Gyuláné szül. Dalchau Emilia.
Duha Miklós és neje szül. Dalchau Gizella,
Körös Imre és neje szül. Dalchau Jozefn,
Jónás Márton és neje szül. Meixner Ilona,
Üzv. Stenczel Ferencné szül. Meixner Erzsébet,
sógorai és sógornői.

Simon Sándor, Duha Jenő és Miklós,
Körös Ilona, Stenczel Jolán és Ernő,
unokatestvérei.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Aradon, Templom- és Kazinczy-utcák sarkán villamos csengő, telefon és villámhárító felszerelési műhelyt**

nyitottam, hol minden e szakba vágó munkákat, ugyszintén

orvosi villanygépek és telepek

javitását, légszesz és villamos csillárok átalakítását pontos kiszolgálás és olcsó árak mellett elfogadom.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

Diamant Ferenc,

645

villamos műszerész, vizsgázott elektrikus.

Egyszersmind bátorkodom becses figyelmét fölhívni, hogy

Diamant Miksa bádigos műhely

részére, itt mindennemű rendelések elfogadtatnak.

SZIVARKA HÜVELYEK

és

SZIVARKA PAPIROK

„NIL“
(KROKODILLAL.)

A dohányzóknak igazi élvezetet csak a legjobbnak elismert valódi egyiptomi szivarka hüvely és szivarka papírok „NIL“ (krokodillal) nyujt mely a dohányzás alatt sem fekete, sem zsíros nem lesz, és ki nem alszik.

Ovakodjunk értéktelen utánzatoktól.

Mindenütt kapható.

Egyedüli készítőik:

ELSTER FRÉRES LEMBERG.

Alapfalak elszigetelése, nedves lakások szárazzá tétele.

Értesítés!

Az évek óta folytatott aszfalt és cement munkák teljesítését előnyös fizetési feltételek és a legjutányosabb árak mellett eszközölöm.

SZIRMAI ANTAL

építési vállalkozó.

Iroda: Zrinyi-utca 4c. — Telefon szám 368.

Pincék és magtárak aszfalttal való burkolása.

Aszfalt járdák, kapu bejáratok

Aszfalt- és beton-építkezés.

Doboza á 10,
16 és 30 fillér,
mindenütt kap-
ható.

Globus tisztító kivonat
a
legjobb femtisztító szer

Minden kísér-
let után állan-
dóan fogják
használni.

Feltaláló és egyedüli gyáros:

Fritz Schulz jun. Actiengesellschaft, Eger és Leipzig.

1906

HALLATLAN

olcsó árban kapható

egy teljes férfi-öltönyre

való ruhaszövet bármely színben, a tavaszi és nyári időnyre 3 méter

2 forint 75 krért.

A vállalat készpénzfizetés mellett összevásárolja a posztógyárosoktól a visszamaradt árukat és így ily hallatlan olcsó árban bocsátja eladásra. Nincs tehát semmi félrevezetés benne, hogy ily mesés olcsó árban kaphatók e ruhaszövetek, melyeknek minden darabja válogatott minőségű, divatos mintájú és megéri a vételár kétszeresét.

Megrendeléseket csak utánvétel mellett eszközölünk.

A nagy forgalom miatt és tekintetbe véve a rendkívül olcsó árat, mintákat nem küldünk.

Vidéki megrendeléseknél a szín megjelölése elegendő.

1974

Központi ruhaszövet kiviteli vállalat.

Budapest V. Ferencz-József tér.

MINDEN HÖLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenős, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrrákát (mitesser) és minden arczisztatlanságot. Massázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessenek óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit poudér 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pinter Ferencz, Boros-Sébesen: Zangerl Gyula, Berzován: Székely Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István, Földesokon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Győrökön: Masznik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kunagotán: Fejes Lajos, Kurtucson: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovásházán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmapyón: Hunzéros Adám, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pecskán: Rokszi János, Pankotán: Posevitz Gusztáv, Pityaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Taucon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgo Geza urak gyógyszerárakban.

BLOCH H.

papirkereskedése,
könyvnyomdája és fényképészeti cikkek raktára
ARADON.

Minden bel- és külföldi állványos és kézi gép és lencse, valamint mindennemű fényképészeti eszközök, szárazlemezek, fényérzékeny papírok és levelező lapok

eredeti gyári árak mellett.

Terjedelmes

képes árjegyzékemet

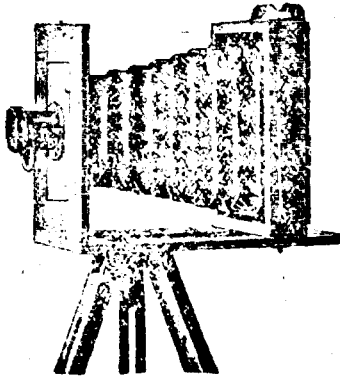
kivánatra küldöm.

Nagy raktárt tartok: Dr. Kurz, Kodak, Germania, Schlessner, valamint a legjobb hírnevű „Nonpareille“ cikkekiből. Bármelyik gépet vagy lencsét, legyen az bel- vagy külföldi, ha nálam raktáron nincs, azonnal hozatom. Ez a megrendelőnek megbecsülhetetlen előnye, mert a tárgyakat átvétel előtt megtekintheti és költségmentesen kapja.

Levélbeli megrendelések szakszerűen és gondosan teljesítenek.

BLOCH H.

Képes levelezőlapok legnagyobb válogatása; minden újdonság raktáron.

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg
rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen
a villamfényfürdőket. 400

idegesség ellen hidegvíz-gyógymódot

Dr. Hecht gyógyintézetében,
Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

Bennlakó és bejáró betegeknek.

☎ Telefon 270.

Rozsnyay-féle**chinin czukorka, chinin csokoládé****☞ pályakoszoruzott készítmény. ☜**

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrissítésére és tisztítására.

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Colloidium.

Kitűnő, minden más szert felülmúló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack	Cacao blanc	Cseresznye	Császárkörte
Anizette	Chartreuse	Marasquino	Vanília
Benedictine	Curacao	Kávé	Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerárakban

Aradon, Szabadság-tér.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronára kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe.
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kérdések előre fizetendők. Ár-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való ha-
lyog melleklendő. Telefon irtásokhoz
sem ad a kiadóhivatal.

Egy nagy boros pincze

nagy hordókkal ellátva, bérbe ve-
hető Perényi-utca 2. számú, Ká-
szonyi-féle házban. 439

Személyhitelt

kaphatnak hivatalnokok, katoná-
tisztok s általában hitelképes urak
s hölgyek. közbenjárás mellőzésé-
vel, directe, kedvező feltételek
mellett. Bővebbet: „Feltétlen dis-
cretio” jelige alatt Budapest, Csö-
méri-ut. posterestante. Névtelen és
közvetítő ajánlatok figyelembe nem
vétetnek. 618

Hirdetmény.

Alalírott körjegyző irodájában

egy a

jegyzői teendőkben teljesen jártas

irnok,

ki a román nyelvet bírja. 60
korona utólagos havi díjazás
mellett

azonnal alkalmazást nyerhet.

Kishalmágyon. 1902. évi már-
cius hó 24. én.

Robb György,
körjegyző.

Arad vidékén

kitünő forgalmu

szálloda és vendéglő

kedvező feltételek mellett

eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 631

Mairovitz Emil

márvány gyára és mészipar te-
lepe

Borossebesen.

Van szerencsém a t. közönség
és építész urak figyelmét fel-
hívni ötven különböző színű
menyházai márványból készült
műtárgyaimra és mészipartele-
pemre. Elfogadok a legmoder-
nebb kivitelű oszlopcsarnokok,
lépcsőházak, bármilyenű dísz-
osziopok készítését. eredeti raj-
zok szerint, a legjutányosabb
árak mellett. 522

Nagy sirkőraktár

olcsóbb mint bárhol:

felvás, felállítás saját árban

Telephon 436.

Vasgerenda, szekértengely, ráfvas,
aczelcsákanyok, metsző-ollo, kertész
fűrész, oltókések és egyéb áruczik-
kek jó minőségben és olcsó árban
kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében 1561

Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

1797—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az m. Radnai járáshoz tartozó s Maros-Szlatina Baja és
Gyulicza községekből álló M.- Szlatinai körorvosi állás lemondás-
folytán, f. évi május hó 1-ével üresedésbe jön.

A körorvos javadalmazása: 1. Munk H. és fiai M.- Szla-
tinai birtokosok és gyártulajdonosok által a gyárorvosi teen-
dőkért évi 2000 korona; 2. Gyulicza község részéről 145 ko-
rona 28 fillér; 3. M.- Szlatina község által 64 korona 34 fillér;
4. Baja község által 76 korona 52 fillér; 5. A szabályszerű
látogatási díjak. Összes évi fizetés tehát, 2286 kor. 14 fill.

A választást f. évi április hó 17 napjának d. e. II órájára
tűzöm ki, helyéül M.- Szlatina községet.

A pályázni kívánókat törvényszerűleg felszerelendő pályá-
zati kérvényeiknek a választást megelőző napig leendő benyuj-
tására figyelmeztetem.

Mária-Radna. 1902. márczius hó 22-én.

617

Péczeley Elek,
főszolgabíró.

A haj eredeti színét

visszanyerjük a Hajós-féle

Hajregenerator

hasznalata által. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti szí-
nét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény
állandóan megmarad. A fehéreműt és fejbőrt nem piszkítja.

Hőfehér fogakat egyedül a Hajós-féle

Venus Antiseptikus fogpép

hasznalata által nyerhetünk, egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpép-
tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jóvalással ára 90 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Bérháztulajdonosoknak

és földbirtokosoknak

törlesztéses kölcsönt 42¹/₂ és
50 évre jutányosan és előnyös
feltétel mellett közvetit és ér-
tesítést ad

Sárkány,

Budapest, Váci-körút 21.

332

Radnai jár. főszolgabírójától.

Boros Béni-tér és Nádor-utca
sarkán levő

Schreyer-féle telkek

házhelyenkint

szabad kézből eladók.

A felosztási terv megtekiut-
hető és a feltételek megtudha-
tók Dr. Szende Tivadar ügyvéd
irodájában, Szabadság-tér 12.
szám. 505

Ha

ujkerékpárt akar venni.

vagy

kerékpárját

javitani óhajtja, forduljon

Kalmár József

műszerészhez, 589

Arad, Salacz utca 2.

TELEFON 438

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,
Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.

Az Andrassy-tér 21. sz. a.

ház

átépítése folytán kidobandó
rég, jó karban lévő

ajtók, ablakok

(falburkolat és spalettáblákkal,
vagy egyszerűek) — továbbá
egyébb

épitési anyagok eladók.

Fodor és Reisinger

612 mérnökök, építőmesterek.